AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 45 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 13 d. Lapkričio (Nov.), 1924 m. KAINA 5 CENTAI. Vol. X.

LIETUVOJ TEISMO TAPO PASMERKTI TRIS LENKIJOS ŽVALGAI

Numirė senatorius Lodge. Anglijos naujas gabinetas. Juodasis maras Kalifornijoje. Mass. valstija liekasi "sausa". Pasitrauks trįs ministeriai. Rusijos ambasada Francuzijoje. Francuzijos komunistų riaušės. Brazilijos jurininkų maištas. Francuzija taikinsis su vatikanu. Vokietija ir Austrija boikotuoja Lenkiją.

PASMERKĖ TRIS LENKIJOS ŽVALGUS.

Klaipėda, Lietuvoje. Kaip jau anais sykiais buvo minėta, Lietuvos valdžia suėmė Klaipėdos krašte du Lenkijos žvalgu, kurie Lietuvai savo darbais padarė labai daug žalos. Suimtinis Vladimyr Galin dabar teismo likosi pasmerktas sušaudymui, gi jo padėjėjas Navickas pasmerkta dviem metam kalėjiman ir tulas Paulinin, buvęs Rusijos oficieru ir areštuotas seniau už žvalgybą Lenkijos naudai Lietuvoje, likosi pasmerktas taipgi dviem metam kalėjiman prie sunkiųjų darbų.

NUMIRĖ SENATORIUS HENRY LODGE.

Boston, Mass. Nuo 1893 metų buvęs senatorium Henry Cabot Lodge, numirė praėjusime nedėldienyje. Velionis buvo plačiai žinomas kaipo populiariškas žmogus republikonų partijoje. Jis buvo žinomas kaipo politikas, istorikas, publicistas ir seniaus buvęs sąžiniškas advokatas. Jis buvo užtarėjas ir lietuvių, kada lietuvių delegacijos ieškojo Lietuvos pripažinimo Suvienytose Valstijose. Jis lietuviams daug pasitarnavo ir kituose jų reikaluose.

JUODASIS MARAS KALIFORNIJOJE.

Los Angeles, Cal. Pastaruoju laiku čia apsireiškė taip vadinamas juodasis maras arba džuma, kuri paėmė apie tris desėtkus žmonių aukų ir toliau ima jų vis daugiau. Labiausia jis siaučia tarpe meksikonų, nors miršta ir šiaip vietiniai gyventojai, bet prie meksikonų maras labiausia limpa. Maras platinasi, kaip spėjama, dėl stokos lytaus. Perdžiuvusi žemė išplakama automobilių ir lekiančios dulkės, žmonių sukvėpuojamos, gula ant plaučių ir greitai pagimdo džiutį.

ANGLIJOS NAUJAS MINISTERIŲ GABINETAS.

London, Anglijoje. Karalius patvirtino nauju priemeru Stasį Baldwin, kuris tuojaus ėmęsis prie darbo, suorganizavo naują ministerių gabinetą. Naujan gabinetan įeina: iždo ministeriu W. Churchill, užrubežių ministeriu A. Chamberlain, lordų buto pirmininku M. Curzon, lordų kancleriu V. Cave, vidaus reikalų ministeriu Joynson-Hicks, agrikulturos ministeriu E. F. L. Wood, laivyno ministeriu W. C. Bridgeman, karės ministeriu Evans, orlaivyno ministeriu Hoare, Indijos reikalų ministeriu Birkenhead, sveikatos reikalų ministeriu N. Chamberlain, darbų ministeriu Maitland, pirklybos ministeriu Creame, apšvietos ministeriu Percy, Skotijos reikalų ministeriu Glimour, teisybės ministeriu Hogg. Kitos vietos bus užpildytos vėliau.

MASSACHUSETTS VALSTIJA BUS "SAUSA".

Boston, Mass. Valstijos legislatura jau seniau buvo perleidus bilių, sulyg kurio Massachusetts valstija turėjo but išdžiovinta, bet priešininkams surinkus užtektinai parašu, bilius buvo paliktas perbalsavimui valstijos gyventojų. Su pastarais rinkimais įstatymas leista nubalsuot, ir didžiuma balsų įstatymą parėmė. Todėl nuo penktos dienos Gruodžio Massachusetts valstijoje įvyksta priverstina prohibicija. Policijai dabar siuntinėjama prisakymai, kad tie prisirengtų prie savo užduočių gaudyme šnapsadirbių, kaip tik prisiartins minėta diena.

AREŠTAVO IŠTVIRKUSĮ DAKTARĄ.

Detorit, Mich. Pasiskundus keliems lenkams, policija areštavo medicinos daktarą Mikdalskį, kuris iki teismui paliktas po užstatu $2500. Jis skundžiamas ir bus teisiamas prisaikintųjų teisme už nemorališkus pasielgimus su pas jį atsilankiusiomis pacientėmis. Sakoma, jog jis sužagęs tris moteris, savo gydykloje, kur tos buvo nuėję pas jį gydytis. Tarpe vietinių lenkų eina didžiausis pasipiktinimas ir, sakoma, jei teismas jį nenubaus, jie patys pavartosią savo teismą.

KLANŲ VIRŠININKAS KALTAS.

Burlington, Vt. Teismo tyrinėjimuose pripažintas kaltu Ku-Klux Klanų organizacijos viršininkas W. Moyers. Jis pripažintas kaltu apvogime šventosios Marijos katalikų katedros, iš kurios paglemžta daug vaškinių žvakių, liktorių, pora kelikų ir kitokių bažnytinių daiktų.

EKSPLIOZIJA DAŽŲ FABRIKE.

Fall River, Mass. American Printing Co. dažų fabrike ekspliodavo dioxido gazo katilas ir smalkėms pripildžius kambarius, tarpe darbininkų kilo panika. Vieni apsvaigę krito ant žemės, kiti per tuos lipdami prie išsigelbėjimo durių, mindžiojo gulinčiuosius. 59 žmonės sumindžiota ir kitaip sužeista. Gaisrą užgesino atvykę gaisininkai, gi visi sužeistieji ir apsvaigintieji nugabenta į ligonbučius.

Dr. Vincas Kudirka
Mirė Lapkričio 16, 1899 m.

SUSITIKO SU "MIRUSIU" TĖVU.

Fitchburg, Mass. Elena McCormic neseniai apsiverkė ir net bažnyčion nuėjus pasimeldė už savo tėvo dušią, gavus iš New Yorko žinią, jog jos tėvas ten nupuolęs nuo elevatorio, užbaigė savo gyvenimą. Vienok ji aną vakarą, eidama gatve, kartu su savo vyru, labai nusistebėjo, kuomet pasitiko savo tėvą einant į teatruką. Džiaugsmas visų trijų buvo ne apsakomas.

Lietuvos jurininkų- mokinių kuopelė.
Jie lavinasi įvairių speciališ kumų besitveriančiam Lietuvos laivynui.

PERORGANIZUOS SAVO GABINETĄ.

Washington, D. C. Prezidentas Coolidge rengiasi prie perorganizavimo viso savo gabineto, paliekant vietoje tik užrubežių ministerį Hughes, generališką prokurorą (teisybės ministeris) Stone, karės ministerį Mellon ir dar vieną-kitą. Bet eina gandas, jog Hughes ir Stone nenori pasilikt vietoje ir rengiasi rezignuot. Prezieddntas betgi mėgins juodu pasilaikyt, ir jei nebus kito išėjimo, tai Hughes turės užimt teisybės ministerio vietą, jei nebus galima dabartinį Stone prikalbint pasilikt.

BOLŠEVIKŲ VĖLIAVA PARYŽIUJE.

Paris, Francuzijoje. Galiaus pasibaigė derybos Rusijos ir Francuzijos diplomatų, ir Francuzija pripažino Rusiją. Pasibaigus deryboms, Francuzija gražino Rusijai jos ambasados rumą, kuris per septynis metus stovėjo tuščias, ir jo bokšto viršunėje iškelta raudona, bolševikų vėliava, kokia dabar Rusijoje yra vartojama. Ambasadorium Rusija Francuzijon paskyrė Leonidą Krasin, o kol jis atvyks, jo pareigas eina K. Rakovski.

BRAZILIJOS JURININKŲ SUKILIMAS.

Buenos Aires, Argentinoje. Ant kariško laivo "Sao Paulo" sukilo jurininkai ir pradėjo šaudyt į plaukiančius pro jį laivus. Iš Rio Janeiro išsiųsta kitas mušio laivas "Minas Geraes", idant maištininkus suvaldyt, bet šiam prisiartinus, sukilėliai atidarė šuvius ir jį apšaudė. Karės ministeris tuojaus prisakė iškraustyt iš fortų amuniciją ir pats nuvykęs speciališku laivu, sukilėlius tulam laikui apramino, kad davus progą amuniciją iškraustyt. Toliasnes žinias cenzura ne išelidžia.

KLANAI PASAKĖ MURINAMS PAMOKSLĄ.

Huntington, N. Y. Laike pamokslo murinų episkopalų bažnyčioje, bažnyčion įėjo 16 KuKlux Klan organizacijos narių, su Suvienytų Valstijų vėliava ir savo organizacijos simboliu (degančiu kryžium), ir sulaikius kunigą, sakiusį pamokslą, vienas susirinkusiems murinams pasakė savo pamokslą, paaiškinant, jog klanai nėra priešingi murinams, tik jų maišytoms šeimynoms, kadangi klanų užduotis esą, dabot, idant visos rasos liktųsi tyros, ne susimaišę su kitomis. Tai pasakius, padėjo jie ties kunigu dvi auksines po $100 ir iš bažnyčios visi išėjo.

FRANCUZIJA TAIKOSI SU VATIKANU.

Paris, Francuzijoje. Prasidėjus kivirčiams tarpe valdžios ir bažnyčios, priemeras Herriot pasiuntė savo pasiuntinį pas popiežiaus nuncijų kardinolą Cerreti, kuriam pasiuntinis išdėstė, jog apšvietos ministerio kalbos, kuriose tas pasakė, jog reikalinga pertraukt suvatikanu visus ryšius, ne reiškia bažnyčiai pavojų ir, jog gerieji prietikiai tarpe valdžios ir bažnyčios pasiliks ir tolimesniam laikui. Kardinolas padėkavojo pasiuntiniui ir liepė pasveikint priemerą jo žodžiais, palinkint Francuzijos valdžiai viso labo.

DANIJA NE PILDYS RUSIJOS REIKALAVIMĄ.

Kopenhagen, Danijoje. Neseniai Rusija pareikalavo, idant Danija išvarytų iš savo teritorijos nuo tulo laiko ten gyvenančią Rusijos kunigaikštę Marę Feodorovną. Danijos valdžia dabar Rusijai atsakė, jog ji ne mato reikalo išpildyt reikalavimą ir kunigaikštę ne išvarys, kadangi ji gimimu yra danė ir Danijoje gimus. Todėl ji skaitoma Danijos pavaldinė dalinai, ir kol ji ne prasikalto valstybei, kurioje ji gyvena, ji gali ir toliau ten ramiai gyvent.

STATYS DIDŽIAUSĮ ORLAIVĮ.

London, Anglijoje. Padaryta su kontraktieriais sutartis pastatyt naują orlaivį Zepelino tipo. Tai bus didžiausis orlaivis pasaulyje. Jis bus penkių milijonų kubiškų pėdų dydžio, arba dukart didesnis negu "ZR-3", kurį neseniai Suvienytos Valstijos gavo iš Vokietijos.

PASMERKĖ KUNIGAIKŠTĮ UŽ VOGIMUS.

Berlin, Vokietijoje. Teisme buvo teisiamas Rusijos kunigaikštis Aleksandras Trubeckoj, buvęs seniau Rusijos laivyno admirolu. Jis buvo kaltinamas už apvogimą pasažierų, keliaujančių Vokietijos geležinkeliais, miegojimo vagonuose. Teismas atrado jį kaltu ir pasmerkė kalėjiman trims metams.

MURINAI TURĖS SAVO TEISĖJĄ.

Chicago, Ill. Praėjusiuose rinkimuose likosi teisėju išrinktas murinas, Albertas George, kuris dabar skiriamas į teismą prie Wabash gatvės, pietinėje miesto dalyje, kur gyvena beveik vieni murini. Tokiu budu naujam teisėjui parsieis teist beveik išimtinai tik vienus saviškius.

"BLAIVYBEI" JAU NE GRĖSIA PAVOJUS.

Washington, D. C. Vadinamai blaivybei, sakoma, daugiau jau negresia pavojus, nes pastarieji rinkimai davė senatui ir kongresui 319 stiprių ir tvirtų prohibicijos apgynėjų, gi priešų, arba "šlapiųjų" išrinkta tik 105. Tokiu budu yra viltis, jog apie modifikavimą Volsteado akto nebus nė kalbos per ateinančius keturis metus.

SEPTYNIOS MOTERS LAIMĖJO RINKIMUS.

Washington, D. C. Praėjusiuose rinkimuose, pietinės Dakotos ir Nebraskos valstijose laimėjo rinkimus septynios moters, kurios likosi išrinktos į valstijų legislaturas. Jomis yra: Mabel Moodie, Gladis Pyle, Celia Kelley, Christine Olson, pietinėje Dakotoje, ir Clara Humphrey, Sara Muir ir Mabel Gillespie, Nebraskoje. Iš visų jų trįs priklauso republikonų ir keturios demokratų partijom.

ATMINKIT SAVUOSIUS LIETUVOJ

Pasiųskit Dovanas Pinigais!

Mes siunčiame pinigus litais ir doleriais, kiekvieną dieną išleidžiam. Dabar jau laikas Kalėdų Dovanas siųst. Nepamirškite musų agenturos.

M. PALTANAVIČIA,

15 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States $2,50
In Foreign Countries $3.00
Single copies ..... 5 cents.

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose $2.50
Kitose valstybėse $3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Enterned as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Žinios iš Lietuvos

Bombardavo atstovybę.

Kaunas. Vėlyvu vakaro metu, kaszinkas apšaudė Vokietijos atstovo Schroetter'io namus, Vytauto kalne. Šuviais išdaužyta pora langų. Viduje namų niekas nenukentėjo, nes pats atstovas buvo išvažiavęs Vokietijon. Policija jieško užpuolikų.

Gyventojų mokslingumas.

Kaunas. Centralinio statistikos biuro žiniomis, iš bendro Lietuvos gyventojų skaičiaus, siekiančio 2,028,-971 žmonių, mokančių skaityt ir rašyt yra 1,133,821 arba 55.9%; mokančių tik skaityt yra 421.392 arba 20,8%. Atskaičius pastaruosius, nuošimtis mokančių skaityt ir rašyt lieka 35.1.

Turtingas elgėta.

Pilkalnė. Policija suėmė dar jauno amžiaus elgėtą, kuris buvo pavyzdingai apsirėdęs. Padarius pas jį kratą, atrasta kišeniuose 1424,25 markių. Nors jis sakosi tuos pinigus išmaldomis susirinkęs, bet policija yra kitokios nuomonės ir mano, jog jis tuos pinigus kam nors pavogė.

Derlius Vilnijoj.

Vilnius. Jau dabar neuždėjimas turi katastrofos pobudžius. Rugiai, kviečiai, avižos, bulvės—viskas šiais metais apvylė ukininkus. Sulyginus žemės ukį Vilnijoj ir kitose Lenkijos provincijose, randama, kad Vilnija esanti blogiausioj padėtyj. Čia beveik iš kiekvieno žingsnio matyt, kad karė neseniai buvo kraštą aplankius. Žemės ukis dar negrįžo į normališką padėtį, ukio pramonė dar nepilnai veikia, gyvojo inventoro beveik visur truksta.

Informacijos.

Interesantų patogumui, Žemės Ukio ministerijoje yra paskirtas dežuruojantis valdininkas. Jis duoda nurodymus ministerijon atsilankantiems ir nežinantims pas ką su savo reikalais kreiptis, nurodo, kokiam skyriui ar kokiam valdininkui jų reikalai priklauso spręst. Be to, nuolatos turi parduot žyminio mokesnio ženklų ir, reikalui esant, kreipiantiemsiems su reikalais kaimiečiams, nemokantiems rašyt, parašo prašymus. Visus patarnavimus dežuruojantis valdininkas atlieka veltui.

Lietuvos pinigai.

Kaunas. Lietuvos valstybės užsakytus metalinius pinigus, Anglijos firma "Kings Norton Metal Works" jau dirba. Šie pinigai bus nuo vieno cento iki 50 cento stukiais. Viso bus nukalta 24 milijonai stukių, kurie svers 232,400 svarų, arba 1262 tonu. Šių pinigų pergabenimui į Kauną geležinkeliais, reiks dvylikos vagonų. Pirmas jų transportas, apie 10 milijonų stukių, į Kauną bus pargabenta tuojaus po Naujų Metų.

Apiplėšta pašta.

Panevėžys. Apsiginklavę vyrai užpuolė paštą, važiuojant iš Raguvėlės stoties į Raguvą. Smarkiai sumušė Raguvos paštininką ir atėmė iš jo valdiškų pinigų 3600 lt. ir savų 40 lt., be to ir dokumentus. Panevėžio kriminališka policija plėšikus suėmė. Šuimti: Okuličius Juozas 21 metų, gyv. Panevėžyje; Okuličius jau buvo teistas už vogimą ir vienus metus sėdėjo kalėjime; Skominas Antanas 28 metų, Oželių kaimo ir jo brolis Skominas Juozas 24 metų, Subačiaus stoties. Jie abu sėdėjo kalėjime po 2½ metų už vogimus. Abu Skominai iš kalėjimo paleisti tik Rugsėjo mėnesyje. Pinigų pas plėšikus rasta tik 300 litų—P. Balsas.

Anonimo grumojimas.

Panevėžis. Aptiekininkė Subockienė pranešė policijai, kad gavo anonimišką laišką, rašytą rusų kalba, su parašu "Čornaja maska". Laiško autorius reikalauja, kad Subockienė Panevėžyje prie senosios bažnyčios tilto, po gulinčia ten plyta padėtų 1000 litų. Jei reikalavimas nebus išpildytas, Subockienė bus nušauta. Aferisto sulaikymui policija griebėsi tam tikrų priemonių: Spalio 10 d. nurodyton vieton buvo padėtas po plytą ant tilto vokas. Apie 12 valandą atvyko nežinoma ypata ir paėmus voką įsidėjo kišenium. Policija "Čornujų maskų" šia ir sulaikė—tai Božauskas Pranas iš Šiaulių, dabar dirbąs Montvilo fabrike, 21 metų. Božauskas prisipažino. Betarodmas parodė, kad jis parašė panašius laiškus aptiekininkui Govšovičiui, iš kurio reikalavo 600 litų ir Chazenui, reikalaudamas 20,000 litų—P. Balsas.

Sugėdino vokietį.

Skaisgiris, Klaipėdos krašte. Turgaus dieną vienas vaikinas dalino žmonėms "Naują Tilžės Keleivį", kurio užmetė po vieną egzempliorį ir ant vežimų, prie kurių nebuvo žmonių. Pasitaikė vieną laikraštį užmest ir ant vokiečio vežimo. Atėjęs vežimo savininkas, tuojau ėmė bjauriai plust ant laikraščio dalintojo ir aplink stovinčių lietuvių, kam tie į jo vežimg kraują lenkiškas "ceitungas". Lietuviai įsižeidė laikraščio pavadinimu "lenkišku" ir tuojau penki vyrai vokietį apstojo, bardami jį ir grumodami jam kumščiomis. Vokietis matydamas pavojų, nieko nesakęs, laikraštį susivyniojęs įsidėjo į kišenių, ir tylėdamas nuėjo šalin.

Lietuva taisysis sau laivyną.

Kaunas. Lietuva, budama nepriklausoma, savistovė valstybė, ir turėdama savo uostą Klaipėdoje, iš kur Lietuvai yra atdaras kelias į Baltijos jures, betgi neturėdama savo laivyno neturi galės tuomi jurių keliu pasinaudot. Pašalinimui tokio trukumo, kaip neturėjimas savo laivyno, jau yra daroma pasirižymai, butent: pasekmingesniam darbui įsisteigime nuosavio laivyno Kaune yra susitvėrusi Lietuvos Jurininkų Sąjunga, kurios svarbiausis uždavinis yra įsitaisymas nuosavo laivyno. Minėtosios sąjungos pastangomis jau yra renkama laivyno naudai aukos (laike parodos laivyno naudai buvo suorganizuota lioterija). Kaune yra įsteig ta jurininkų mokykla, kurioje yra priruošiami businčiam laivynui reikalingi visoki specialistai ir tt.

Lietuvos sunus.

Nedovanotinas apsileidimas.

Rinkimuose į Kauno miesto savivaldybę Kauno lietuviai vėl pralaimėjo! Iš 70 visų atstovų lietuvių išrinkta 29 žmones, tai yra 41%. Bet ir tai tarp jų yra žmonių, kurie nors ir lietuviai savo kalba ir kilme, bet nusistatymu, galas žino kas jie toki—internacionalistai, ar stačiai, nesusipratėliai, tik gana to, kad menki lietuviai ir lietuvių reikalų negins. Ir tai taip yra musų laikinojoj sostinėj, kurioj visuotinasis gyventojų surašinėjimas parodo lietuvių 60% visų gyventojų, kuri yra visų musų reikalų širdis ir iš kurios atvykstą svetimtaučiai sprendžia apie visą musų šalį!

Kiti iš tų 70 yra žydai 23 žm. ir lenkai 16 žmonių. Nors 29 lietuviai sudaro atskirą didžiausią frakciją, bet susidėję lenkų ir žydų balsai juos persveria ir viską savišKai nubalsuoja. Dėl to ir šita Kauno miesto taryba menkai galės dirbt. Vėl joje kils klausimai dėl kalbos, dėl miesto valdybos tarnų, dėl miesto turtų išnaudojimo ir vėl tais klausimais negalima bus dorai susitart ir naudingai sostinei ir šaliai išrišt. Tas, numanu jau iš to, kad į žydų ir lenkų frakcijas įeina daugelis tų pačių žmonių, kurie buvo ir pirmesnėse tarybose ir ten save jau gana parodė.

Šitokiame nepasisekime rinkimuose į Kauno miesto savivaldybę kalti yra musų laikinosios sostinės lietuviai, kurie arba visai nėjo balsuot, arba, nepasirupino, kad butų įtraukti į rinkikų sarašus. Tai yra dar vienas pavyždys, kur per musų apsileidimą ir tingumą, gaunam kentėt! Trimitas.

Moteris aferistė.

Šaltininkai, Jonavos valsč., Mariampolės apskričio. Liepos mėn. į vietos pradžios mokyklą pas p. Kildužį atvyko kai kokia "panelė". Ji pasisakė esanti paskirta mokytoja į Janaukos mokyklą, Anelė Alinauckaitė nuo Veiverių. Tuojau susišaukė mokinius ir pradėjo mokyt. Pažiurėjus mokinių darbų, iš žemlapio šį tą paklausus, padalinus mokiniams knygelių pasiskaityt ir nustačiusi kuris į kurį skyrių tinka. Kai kurie mokiniai džiaugėsi gerai išlaikę egzaminus. Tariamoji mokytoja sakėsi, kad Kalvarijos klebonas ęsas jos dėdė. Kartą nuvažiavusi pas jį į svečius, bet tuoj grįžusi, nes "dėdė" buvęs išvažiavęs į Kauną, o su gaspadine ji esanti piktuoju, nuvyksianti, sakėsi, kai "dėdė" bus namie. Kartą važiuodama Mariampolėn, pasiskolino šeimyninkės didelę skarą. Sakėsi tuoj grįšianti mokyta. Tenka girdėt,kad rodosi, ta pati "mokytoja" pas Mariampolės mokesčių inspektorių pradėjo rinkt iš žmonių mokesčius. Bet ten ją sučiupo. Tardant pasirodė, kad esanti nuo Kybartų ir visai kita pavarde, negu buvo pasivadinus.

Gal ir daugiau panašių šposų prikrėtė toji "panelė" važinėdama per mokyklas, kai mokytojai buvo išvažinėję atostogų. Ji atrodo augšta, stambi, rusvo lašuoto veido, nošis truputį kumpa, plaukai gelsvi ir apie 30 m. amžiaus.

Kaimiečiams reikėtų but atsargesniems su panašiais aferistais ir nepriglaust į savo namus iki neparodys paso ar kitų dokumentų. O mokytojai dirbdami liaudyj privalo daugiau žmones perspėt, pamokyt, nes ir jų garbę liečia panašus apgavikai. —Lietuva.

Vargai dėl pašto.

Rumšiškė, Kauno apskrities. Tai vienas senesniujų Lietuvos miestelių; pačiame miestelyj yra apie 1000, o su apielinkėmis apie 6000 gyventojų. Vieta labai graži, ant dešiniojo Nemuno kranto, už 5 kilom. nuo Kauno. Čia bažnyčia, valsčiaus valdyba, 4 skyrių liaudies mokykla. vaistinė, yra net ir toks "patogumas", kaip — valsčiaus savivaldybės traktierius, 2 alinės, valstybinės degtinės urmo sandelėlis ir alaus krautuvė įšneštinai. Tiktai bloga, kad čia nėra pašto, kuris čia labai reikalingas. Pernai, kada paštas buvo gaunamas iš Praveniškių stoties 5 klm. nuo Rumšiškių, dar buvo pusė bėdos, bet etatus sumažinus, Praveniškės paštas neišduodamas ir nepriimamas, ir laišką gaut arba išsiųst reikia vykt į Kauną. Dabar pašto įstaigą atstoja valsčiaus valdyba, siųsdama 1—2 syk per savaitę į Kauną pastotę su vienu valsčiaus tarnu. Kad korespondencija butų vien iš paprastų laiškų ir laikraščių, kurie atneša "naujausias žinias" po savaitės laiko, dar butų kad ir sunkiai vis tik pakenčiama, bet kai reikia gaut apdraustas laiškas arba pinigai, tai tuomet visai jau bėda, nes reikia pačiam keliaut į Kauną. atidėjus tam reikalui visą dieną ir be to, mažiausia 6 litus kelionei ir todėl nuo apdraustų laiškų kartais tenka atsisakyt.

Jau buvome labai nudžiugę, kai sužinojome, jog ministerių gabinetui sutikus, pašto valdyba pavedė vietinei valsčiaus valdybai sekvestruot Fainbergo butą (pas jį ir prieš karę buvo paštas) paštui įsteigt, bet dėja, išėjo jau daugiau 2 mėnesių, o pašto vis neturime ir net negirdėt ar kada nors turėsime.

Butų labai pageidaujama, kad pašto valdyba rastų budą įsteigt Rumšiškių miestelyje taip seniai jau laukiamą paštą ir tuom paliuosuotų miestelio ir apylinkės gyventojus nuo bereikalingo vargo—Lietuva.

Tel. Park 2470

BEN. MENDELSOHN,
Advokatas

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoj, taip Europoj.

390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 Harding St. Worcestery.
Tel. Park 4156.

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rušies. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų

Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per toluma ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS
PROVIZORIUS,
122 Millbury St., Worcester, Mass.

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street,

Turtas — $22,500,000

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Skausmas strėnose

reikalauja tokio gydymo, kurs prašalina priežasti. Bet norint greito palengvinimo vartok

SEVERA'S LEDSYL.

Jisai buvo naudojamas su geriausiomis pasekmėmis nuo skausmo strėnose iš priežasties inkstų ligos.

Kaina 75c ir $1.25.

Gaunamas pas jusų aptiekorių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SUNKUS DARBAS

nekenkia nei vienam, esančiam geroje fiziškoje padėtyje. Užlaikyk savo tvirtumą masažuodamas savo muskulus kiekvieną vakarą einant gulti. Išsitrinkite gerai su šeimi žinomu ir patikėtinu

Įreg. S. V. Pat. Ofise.

ir IŠVENGKITE nuovargio, skaudamų muskulų ir diegiančių peršių. Bukit tvirtu ir sveikuku, tuomet jokis darbas jums nelšrodys niekuomet persunkus. Nei viena atsargi šeimyna negali buti de bonkos šito linimento. Nėra tikrasis, jei neturi INKARO valsbaženklio.

F. AD. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

"Am. Lietuvio" Knygyne. galite gaut Visokių laiškams popierų

ŠEIMYNINKĖMS KELRODIS
Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaipo šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsneliai, kurie bus įdomus kiekvie nai Lietuvei šeimyninkei.

RODYKLĖ No. 27

Virimo Receptas

Gydytojai pataria valgyt šiltas, skanias zupes, nes jos veikia kaipo stimulantai ir leidžia tinkamai veikt virškinimo sistemai. Zupės gali but maistingos ir skanios, jeigu bus naudojama daržovės. Kada nežinai kokią zupę daryt bandyk sekančią ir duok į stalą su džiovintais krekiais vietoj mėsos.

DŽIOVINTŲ ŠABALBONŲ BUZA
1½ puoduko evaporated pieno
1— puodukas džiovintų smulkiųjų šabalbonų
1½ kvortos karšto vandens
½ supjaustyto svoguno
2— pluošteliai petruškų
1— maža morka, sukapota
2— kambliai celerių, sukapotų
4— šaukštai sviesto ar sviesto pavaduotojo
2— šaukštai miltų
1½ šaukštuko druskos
½ šaukštuko pipirų

Paprikos kiek reikia skoniui. Perplauk šabolbonus ir pamerk per naktį šaltame vandenyje. Paskui nukošk, sudėk į rundelį sykiu su vandeniu ir daržovėmis ir virk palengva iki šabalbonai suminkštės, iki dviejų ir pustrečios valandos, dadedant laiks nuo laiko vandens, kad visada butų pilna kvorta. Paskui pertrink šabalbonus per sietuką, dadėk evaporated pieną ir įmaišyk sviestą, kurį pirmiau reik su miltais sumaišyt į smetoną. Sudėk uždarą ir užvirink, nuolat išmaišant.

Virtuvės Reikaluose

Patartina pirkt naujus gumus užsukimams vaisių stiklų vietoj naudot senus. Seni gal jau sugedę ir sugadys jusų prezervuojamus vaisius.

Kepant žuvį butinai išdėk skarvadą vaškuota popiera. Pamatysit, kad tas sutaupys jums daug darbo skarvados valymui.

Skonis galima daduot spaghettams kuomet duodi ant stalo su gerai sudarytu tomačių sosu ir tarkuotu sūriu.

Porcelinis kočėlas užima vietą medinio, nes tas yra sanitariškesnis.

Kuomet verdi bulves dadėk biskį druskos. Tas neduos bulvėms persaust ir sutrupėt.

Naminiai Pasigelbėjimai

Reikia žiurėt, kad sidabriniai daiktai tikrai butų sausi pirm padedant juos. Šlapiai padėti paskui labai sunku valyt, del mekaniškos veikmės vandens ant sidabro.

Nuvalymui naujo linoleum nušluok su šepečiu, paskui nutrink šlapiu skaruliu. Mažiausia muilo reikia naudot. Nepatartina linoleumo šveist su šepečiu. Geras daiktas valymui linoelumo yra kerosinas ir verdantis linų aliejus kuo reikia pasimarkius skarulį trint linoleumą.

Išvalymui vaistų bonkos, kuri turi vaistų kvapsnį, pripilk bonką pusiau šaltu vandens ir padėk šaukštuką sausos muštardos. Kratyk viską ir leisk pastovėt kelias valandas, paskui perplauk bonką.

Prašalinimui karščio žymių nuo mahogany rakandų užpilk keliatą lašų kamparo ant žymių ir lai prigeria. Paskui šveisk minkštu skarulu, trinant tvirtai ir greitai.

Grožės Patarimai

Geriausis budas supurenimui plaukų yra su vandeniu. Pirma sumarkyk plaukus su parengtu garbiniavimui skystimu arba su karštu vandeniu. Pamerk ilgais dantimis šukas į karštą vandenį ir šukuok per plaukus iki jie sudrėgnės, šukuok plaukus tiesiog į užpakalį su dantimis einančiais į užpakalį nuo šaknų. Paskui įkišk kitas šukas tuoj po pirmų irgi su dantimis į užpakalį, bet kad dantįs abiejų šukų susikryžiavotų kaip žirklės, ir tada plaukai bus vingiuojami per šukų dantis. Paskui susmaigyk plaukus plonytėmis spilkelėmis.

Ypatiška Sveikata

Daktarai ir slaugės nuolat gauna užklausimų apie vertę Sėlenų kaipo virškinimo maisto. Sėlenos yra viršutinė dalis kviečių grudų. Sėlenų nauda dabar tapo pripažinta svarbi. Pirmiausia, jis turi daug virškinamų dalių, kurios sutraukia vandenį, paskui eina per žarnas nešdamos nereikalingą medegą. Antra, Sėlenos turtingos mineralais, kurie neduoda viduriams sutingt. Sėlenos turi daug geležies, kas labai reikalinga kunui, ir fosforo, kuris reikalingas kaulams. Reikia nors sykį į dieną valgyt sėlenų gamynius.

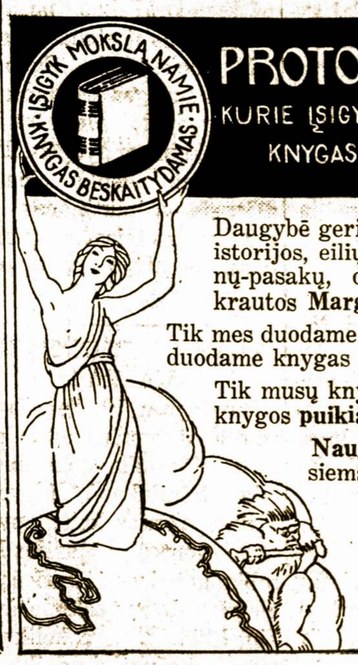

PROTO MILŽINAI
KURIE ĮSIGYJA MOKSLĄ NAMIE
KNYGAS BESKAITYDAMI

Daugybė geriausių knygų — mokslo, istorijos, eilių-dainų, apysakų-romanų-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos **Margerio Knygyne.**

Tik mes duodame **tikrą bargeną,** nes parduodame knygas už **pusę kainos.**

Tik musų knygyne yra beveik visos knygos **puikiai apdarytos.**

Naują knygų kataliogą visiems prisiunčiame dykai.

MARGERIO KNYGYNAS
2023 St. Paul Ave.,
CHICAGO, ILL.

DVIDEŠIMTS PENKI METAI MUSŲ ŽVAIGŽDEI UŽGESUS.

Lapkričio 16 dienoje, 1899 metuose, Naumiestyje, Suvalkų apyrubėje, numirė daktaras Vincas Kudirka, kuris ten pat, Naumiestyje, katalikų kapuose tapo palaidotas. Taigi dabar, 16 dienoj Lapkričio, ateinančiame nedėldienyje, sukanka dvidešimts penki metai nuo tos dienos, kada užgeso viena musų tautos žvaigždžių, anais laikais lietuvių tautos slėgimo ir naikinimo gadynėje, švietusių ir rodžiusių kelią lietuviams ateitin.

Nesmagu minėt sukaktuves mirimo nors ir geriausio mums žmogaus. Bet ne smagumo dėlei męs tai ir minime. Minime męs šias sukaktuves tik pagerbimui amžinos atminties žmogaus, kuris savo gyvenime, vargo ir nesveikatos spaudžiamas, pats save užmiršęs, dirbo savo tautos gerovei, visuomet trokšdamas, idant lietuvių tauta sulauktų saulėtos, šviesios gadynės, idant ji pasiliuosuotų iš svetimos vergijos, ir vieton but svetimų valdoma, idant pati savim valdytųsi. Apart Lietuvos pasiliuosavimo, apart savo valdžios susikurimo, dar jotroškimu buvo ir, idant tarpe lietuvių išnyktų tamsumas ir klestėtų apšvieta ir meilė, ką jis nepamiršo ir Lietuvių tautiškan himnan įspriaust tarpe kitų Lietuvą garbinančių žodžių: **Tegul saulė Lietuvoj tamsumus prašalina.... tegul meilė Lietuvos dega musų širdyse.... ir vienybė lai žydi.**

Garbingos atminties Vincas Kudirka gimė 31 dieną Gruodžio, 1858 metuose, Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrityje, iš tėvų ukininkų. Paaugęs ėjo pirmesnius mokslus paskui įstojo į Seinų siminariją, bet ten neturėdamas palinkimo liktis kunigu, iš siminarijos likosi paliuosuotas katedros kanauninko Ramanausko, 17 dienoj Gegužio, 1879 metuose. Paliuosuotas iš siminarijos jis užsitraukė savo tėvo rustybę ir neteko jo finansiškos paramos, idant eit kiton mokslo šakon. Su mokintojo Ostrowski'o pagelba jis grįžo į Mariampolės gimnaziją ir užsidirbdamas privatiškomis lekcijomis, užbaigė gimnazijos mokslą ir iškeliavo į Varšavos universitetą, idant ten baigt medicinos daktaro mokslą. Nors vargiai gyvendamas ir tankiai Rusijos valdžios persekiojamas, mokslą visgi užbaigė, ir sugrįžo savo gimtinin kraštan, idant ten pradėjus praktiką. Pradžia buvo labai sunki, ir beveik jos kaip reikiant ne sulaukęs, pasimirė džiovos kankinamas.

Pradėjęs eit mokslan, kaip ir visi tų laikų lietuviai studentai, "suponėjo": pamilo viską kas buvo lenkiška, ir lietuvystę skaitė kaipo žemiausio luomo nykstančią liekaną. Manė ir kalbėjo lenkiškai, gi visas, kas buvo lietuviška, išrodė daiktas be vertės. Bet nebuvo lemta, idant geras tėvynainis žutų savo tautai. Studentus pradėjo atlankyt Jonas Basanavičius (šiadien Vilniuje gyvenantis), kuris su studentais kalbėjo tik lietuviškai. Matydamas pas tulus lyg kokį nepasitenkinimą, Basanavičius pradėjo jiems aiškint savosios kalbos svarbą, brangumą ir gražumą. Pradėjo jiems ir dainuot lietuviškai, idant parodžius kaip gražiai skamba lietuviška daina.

Tas viskas Kudirkos sieloje pagimdė kokį tai neramumą. Jis pradėjo tankiau manyt apie lietuvių tautą, kalbą, papročius ir budą. Tuomkart pasirodė pirmasis lietuviškas laikraštis "Aušra", kurios pirmam numeriui gavusis į jo rankas, jis lyg susigėdo ir umai lietuvystę pamilo ir pasijuto jis tikruoju lietuviu.

Abelnai imant, velionis Vincas Kudirka buvo lietuvystės žvaigždė. Visuose savo raštuose jis skiepino lietuvystės meilę ir prisirišimą prie savo tautos, ir nurodinėjo klaidas tų, kurie manė kitaip. Jis buvo literatas, smuikininkas, poetas ir politikas, nekalbant apie jo profesiją kaipo daktaro. "Varpą" redaguodamas jis pirmutinis pagimdė mintį pakeitimui lietuvių alfabeto, idant nusikračius lenkiškų ženklų ir skiemenų. Jo rupesčiu lietuvių raštan įvesta akcentuotos raidės (ė č š), kitos paskirstyta sulyg žodžių skambėjimo. Parašė nemažai eilių ir daug ilgų straipsnių satyroje. Visame buvo aiškus, nuosėklus ir teisingas.

Pagerbimui Kudirkos, Lietuvos inteligentai pastatė ant jo kapo akmeninį paminklą, kuris nedavė ramumo Rusijos biurokratams. Jie iškapojo iš paminklo lietuvišką įrašą, paliekant tik jo vardą su pavarde ir gimimo bei mirimo datą. Bet jo atmintojai vėliaus, kada gyvenimas palengvėjo, sudarkytą paminklą aptaisė. Amerikos lietuviai irgi nepamiršo garbingos atminties Kudirką. Tėvynės Mylėtojų Draugija surinkusi jo visus raštus, išleido juos šešiuose tomuose. Šiais metais Lietuvoje visur ruošiamasi prie pastatymo keliose vietose paminklo miestų ir miestelių gatvėse.

Vincas Kudirka.

(Sulyg J. Murkos)

Vincas Kudirka buvo toks žmogus, apie kurį kiekvienas lietuvis turi žinot. Todėl apie jį čionai kiek ir aprašysiu.

Jis buvo ukininko sunus. Gimė Paežerių kaime, 1858 m. Trejis metus pasimokinęs Paežerių pradinėje mokykloje, įstojo į Mariampolės gimnaziją. Nuo pačios pradžios, iki galo jam labai sekėsi mokintis. Dar Paežeriuose buvo pats pasidaręs smuiką ir nuolat smuikuodavo. Mariampolėje paskui nusipirko tikrą smuiką ir išmoko gražiai smuikuot. Ir pradinėje mokykloje, ir gimnazijoje mokslus tuomet dėstydavo rusų kalba. Bet Mariampolėje mokiniai tuojau stengdavosi išmokt lenkiškai. Išmokę savo tarpe lenkiškai ir kalbėdavo lenkiškai; tuomet stengdavosi kalbėt visi, kas tik buvo kiek mokslo išėjęs. Toki jau ir nenorėdavo pasirodyt moką lietuviškai. Lenku ir ponaičiu veikiai pasidarė ir Vincas Kudirka. Panaičiu jis buvo netik iš kalbos, bet ir iš veido. Jis nuolat dirbdavo. Liuosas nuo mokslo smuikuodavo, paišydavo — mėgindavo rašyt eiles—žinoma, lenkiškai. Ir tas viskas jam sekdavosi.

Pabaigęs VI klesą, buvo įstojęs į dvasišką seminariją Seinuose, bet iš antro kurso grįžo atgal į gimnaziją—VII klesą. Pabaigęs gimnaziją 1881 m., stojo į Varšavos universitetą, daktaro mokslan eit. Tenai turėjo galutinai virst lenku, išsižadėt lietuvių vardo. Bet kaip jau buvo II kurse, iš Prusų Lietuvos ėmė eit lietuvių laikraštis "Aušra". Jį buvo sumanęs leist Dr. Basanavičiaus. Tai buvo pirmutinis laikraštis, kurį ėmė leist Didžiosios Lietuvos inteligentai. Rusijos valdžioje, tuomet labai sunku buvo gyvent lietuviams, drausta jiems net knygas spaudintis. Todėl "Aušra" leisdavo Prusų Lietuvoje ir slapta gabendavo per rubežių. "Aušros" 1 numerį gavo paskaityt ir Kudirka. Štai ką apie tai jis nusipasakojo:

"Gavau "Aušros" pirmą numerį. Ėmiau skubiai vartyt ir neprisimenu jau visko, kas man paskui darėsi; pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelt akis į sieną savo kambarėlio—rodosi girdėjau Lietuvos balsą, šaukiantį: "Oj tu, paklydėli, kur ikišiol buvai?" Pasidarė man taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo apsiverkiau. Paskui pripildė mano krutinę rami, smagi šiluma. Pasijutau lietuvis esąs".

Nuo tos dienos V. Kudirka pasižadėjo dirbt Lietuvai. Ir smarkiai dirbo visą savo tolimesnį gyvenimą budamas studentu ir paskui pabaigęs mokslą. Pirmas lietuvių laikraštis "Aušrą" po kelių metų sustojo ėjęs. Po kiek laiko buvo sumanyta leist kitas laikraštis, vardu "Varpas". Labiausia rupinosi tuom laikraščiu ir jam pristatydavo gražių raštų Kudirka. Pabaigęs daktaro mokslą, V. Kudirka apsigyveno Šakiuose. Sunkus universiteto gyvenimas pakenkė jo sveikatai. Po metų daktaravimo Šakiuose, ėmė sirgt džiova. Pasigydęs kiek užrubežiuose, apsigyveno Naumiestyje ir tenai jau ne tiek gydė, kiek rašė. Dirbo Lietuvai iš paskutinių jiegų.

Mirė rudenyje, 1899 m., baigdamas 41 metus amžiaus.

Kudirkos raštai visi šiadien surinkti ir išpaudinti šešiuose diktuose tomuose.

V. Kudirka ne tiktai raštais, bet ir žodžiu, darbu stengėsi padėt vargingai Lietuvai. Jam rusų žandarai darė daug nesmagumų, buvo pasodinę į kalėjimą, tik dėl ligos paleido, bet ir paskui vis jį saugojo. O jis jų nežiurėdamas toliau dirbo savo darbą, ir kitus ragino dirbt savo kraštui. Ant V. Kudirkos kapo lietuviai —vientaučiai pastatė paminklą. Jame buvo iškalta: "Daktaras Vincas Kudirka, gimęs 31 d. Gruodžio, 1858 m. miręs 16 Lapkričio, 1899 m." O po šiais žodžiais antra dalis jo parašyta Lietuvos himno: :Tegul saulė Lietuvoj, tamsumus prašalina, Ir šviesa ir tiesa mųs žingsnius telydi. Tegul meilė Lietuvos dega musų širdyse! Vardan tos Lietuvos —vienybė težydi"!

Keturias paskutines eilutes netrukus Nanumiesčio policijos viršininkas liepė iškirst. Kaip buvo pasakyta taip ir buvo padaryta.

Tų žodžių ilgai nebuvo Kudirkos paminkle, o šiadien juos mokame ir giedame męs iš atminties.

Lumskis Juozas.

Nulaužtas aržuolas.

Juozas, Naumiesčio kapų sargas, visados vikriai atidarydavo vartus, kai atvežtdavo kokį paminklą pastatyt: juo daugiau paminklų, juo gražiau kapai atrodo; be to, pastačius paminklą, reikia jis pašventint, o kai šventina, tai ir jam koks lašelis nukrinta.

Bet šiuom tarpu nerangiai rakino vartus, lyg tyčia laiką vilkindamas, vis šnairuodamas į vežimą, atvežusį naują paminklą.

—Kad jau prabaščius leido, tai važiuok—tarė paskui nepatenkintu balsu ir pasitraukė į šalį.

—Tai rodyk, kur važiuot, —paprašė vyriškis, atlydėjęs vežimą.

—Parodyt parodysiu, tik ar gerai žinai, kam tokį, atsiprašant, paminklą statyt? —paklausė Juozas, vis šnairuodamas į vežimą.

—Sakau: mųs daktarui.

—Mųs daktaras gyvas, tai kam jam paminklo reikia?

—Juk gyviems paminklų nestato —žinoma, mirusiam daktarui.

—Tiek jis pas mus ir daktaravo, tik sirgt buvo atvažiavęs.

—Matai, kad žinai, kam....

—Taigi žinau, tik paminklas nė šioks, nė toks, kažin koks strampas.

—Ne strampas, dėde; matai, kad nulaužtas aržuolas. Mųs daktaras buvo tikras aržuolas, ir jį nulaužė tai ir paminklą jam tokį statome.

Bet ir toks paaiškinimas Juozo nesuminkštino Parodė kelią, parodė kapą, bet iškelt paminklą nepadėjo.

Vyriškis su vežimu atsargiai nuleido paminklą per vežimo galą, ant žemės, ir paguldė šalia kapo.

Juozas dar kartą apžiurėjo paminklą ir tarė vis tuo pačiu, nepatenkintu balsu:

—Tiesa, lyg medžio kamienas, gal ir nulužęs aržuolas... Ko žmonės neprasimano...

—Nieko, nieko, bus gerai ir gražu—ramino Juozą vyriškis.

—Vis ne kryžius—sumurmėjo Juozas ir parodė kur patogiau apsisukt ir kaip įvažiuot į didįjį taką. Pats nuėjo neseniai supiltų kapų pažiurėt, ar nesuslugo, neapgriuvo.

Po kelių dienų ant Vinco Kudirkos kapo stovėjo gražus paminklas, nulužusio aržuolo pavidalo. Matyt, medžio tvirto buta, bet turėjo jį smarki audra pagaut, lužo. Paminklas visai tinkąs tautos atgimimo metų aržuolui, stojusiam skersai kelią žiauriai ir smarkiai viesulai, šokusiai naikint jaunus tautos diegus.

Aržuolo kamiene buvo iš to paties nukalta lenta, lyg pakabinta ant aržuolo šakos: Lentoje iškalta žodžiai:

Daktaras Vincas Kudirka gimė 31, XII. 1858, mirė 16. XI, 1899. Tegul saulė Lietuvoj tamsumus prašalina, Ir šviesa ir tiesa mųs žingsnius telydi! Tegul meilė Lietuvos dega musų širdyse! Vardan tos Lietuvos vienybė težydi. Vincas Kapsas.

"Vienybė težydi".

Juozas kaskart, kai budavo kapuose, jei tik atspėdavo, pasukdavo prie nulaužtojo aržuolo, apeidavo aplink, apžiurėdavo, paskui atsistojęs ties lenta slebizuodavo: "Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina, ir šviesa ir tiesa jos žygius telydi"...

Ne visai suprasdavo, kas čia parašyta, ypač negalėjo su visu kuom surišt to "Vinco Kapso"; bet numanė, jog tenai nėra nieko blogo, dargi kai kas patikdavo: "ir šviesa ir tiesa"... "meilė dega musų širdyse", ypač "vienybė težydi".

Vis dėlto išeidavo iš kapų kaszinkoks neramus, tarytum, audra, aržuolą nulaužus, butų aplink jį siautus.

—Prasimanė—murmėdavo namo grįždamas, lyg kokios nežinomos, nesuvokiamos, bet laukiamos nelaimės slegiamas.

Namieje dažnai, ypač pavakare, darželyje, ant tvoros pasirėmęs, žiurėdavo į kapus, į tą vietą, kur paminklas pastatytas. Jo triobelė stovėjo nuo kapų gana atokiai, ties paminklu augo jauni medeliai, tai patsai paminkals įžiurėt buvo sunku, bet buvo matyt, stukso lyg storo, gyvo medžio kamienas tarp jaunučių liemenėlių. Žiurėdavo, kaszin ką galvodamas, retkarčiais kurį iš patikusių žodžių — "šviesa", "tiesa", "vienybė žydi"—murmėdamas. Parymojęs, pamurmėjęs, lyg darydavo iš savo galvojimo išvadą: tardavo aiškiai "taigi", atsitiesdavo ir sunkiu žingsniu eidavo į savo triobelę, ar pas kaimyną.

Ir nakčia atbudęs dažnai lipdavo iš lovos, prieidavo prie lango ir pasižiurėdavo į kapų pusę, į tą vietą, kur nulaužtas aržuolas stovėjo.

Nerami naktis.

Praėjo gerokai laiko. Juozas buvo pradėjęs pamiršt nulaužtąjį aržuolą. Tik vieną dieną klebonas pareikalavo iš Juozo kapų raktą. Juozas pasižiurėjo į kleboną nustebusiomis, bailiomis akimis; jam kapų sargo vieta tiko, jis norėjo ilgiau patarnaut; ir darbas nesunkus, ir senatvei gali kiek susitaupyt.

—Nebijok, neatstatau — nuramino jį klebonas, pastebėjęs jo nusiminimą: Raktą greit grąžinsiu.

Juozas klebono žodžiams visada tikėjo; ptikėjo ir šį kartą. Vis dėlto nakčia neramiai miegojo. Apie patį vidunaktį sapnavo gana paprastą kapų sargui sapną, bet šį kartą jį smarkiau supurčiusį, nekaip paprastai budavo. Ateina koksai vyriškis ir sako:

"Juozuk, eik greičiau su raktu, jau atlydėjo, prie vartų laukia". Juozas šoka bėgt, nes žino, kad pats klebonas atlydėjo iš bažnyčios, bet čiupt už kišeniaus —rakto neužčiuopia.

Dievulėli! Kur padėjęs? Atsisėdo lovoje ir grabaliojasi apie šonus, rakto neužčiuopia. Dairosi aplink — nieko nematyt, lauke ir kambaryje tamsu, nors ir į akį durtų, nematytum.

Kapuose žiburis.

Atsikvoši, suvokia, kaip yra, bet keliasi iš lovos, eina prie lango ir žiuri į kapų pusę. Akys nukrypsta į tą vietą, kur nulaužtasis aržuolas turi stovėt. Kasgi ten?! Kaszinkokia švieselė... Per tirštą nakties tamsą matyt apšviestas nulaužto aržuolo viršus, daug aiškiau matyt, nekaip dieną. Kamieno apačioje kaszinkoks šešėlis juda, pakįla ir vėl nusileidžia, svirstelia, čia, į vieną šoną, čia, paskui į kitą, lyg klaupiasi prieš aržuolą, lyg jį apkabina.

—Vajė, vajė! — sušuko Juozas. Sakiau, kad tokio paminklo nestatytų. Strampas tai ne kryžius. Kaszin dar ar apšlakštytas? Tiesa, kapai visi šventi, bet... kas matė tokius daiktus prasimanyt!

Juozas norėjo apsirengt ir eit iš arčiau pasižiurėt, kas tenai darosi, bet kad taip tamsu... Norėjo išeit pirm į daržėlį—iš tenai pasižiurėt, o paskui jau eit toliau.

Bet ranka sudrebėjo, kai palietė sklendelę, ir šoko atgal iš priemenios, į kambarį.

—Aš juk neapsiėmęs nakčia saugot... Juk galiu miegot ir nematyt, jei kas tenai atsitiktų... Neisiu!

Nėjo, bet ir negulė atgal į lovą. Ant pirštų galų priėjo prie lango, prišlijo prie sienos ir lyg slapstydamasis vėl žiurėjo į kapų šviesią vietą. Aržuolo kamienas stovėjo kaip stovėjęs, prie jo šakų svyravo —judėjo šešėlis. Ilgai Juozui rodėsi, labai ilgai stovėjo jis taip, negalėdamas suvokt, kas tenai darosi. Stovėjo, žiurėjo ir klausė, ar kas nesubels į duris, neateis jo vestis tenai prie aržuolo. Bijojo, net šiurpulys jį krėtė, kad kas neateitų, nepabelstų.

Bet niekas neatėjo, nepabeldė ir po tulam laikui šviesa kapuose užgeso.

Juozas dar ilgai stovėjo ir žiurėjo į tą vietą, kur buvo matęs šviesą. Stovėjo ir galvojo, ar ištikrųjų tenai šviesa buvo, ar jam tik taip rodėsi. Juo ilgiau stovėjo ir galvojo, juo labiau ėmė abejot, kad tenai butų kokia šviesa buvus:

—Tik pasirodė, gal vaidinasi... O man kas—nusprendė ir palindo po patalais.

Ilgai vartėsi po lova, kaszinką murmėjo. Pagaliau nuovargis nugalėjo nemigą. Atbudo tik dienai gerai įsigalėjus.

Paminklo sudarkymas.

Apsitaisęs, papusryčiavęs, nusiskubino į bažnyžią, paskui nedrąsiai žengė į kleboniją pasiklaust klebono, ką šiadien laidos, ar gal taip kapuose veiks?

Labiausiai Juozui rupėjo gaut atgal raktas ir išgirst, ar nepasakys ką klebonas apie tą šviesą tenai.

Bet tai nebuvo nė laidotuvių, nė kitų reikalų kapuose. Raktą klebonas grąžino be jokio įsakymo, apie nakties šviesą ir neužsiminė.

Juozas, gavęs raktą, nuskubino į kapus. Beveik bėgte nubėgo didžiuoju taku, tik pasukęs prie naujojo paminklo ėmė žengt palengva, plačiai, aplink aržuolo kamieną dairydamasis. Iš užpakalio viskas buvo, kaip buvę, tik kai užėjo iš pryšakio, tai:

—Dievulėli, šventvagystė! —sušuko Juozas, sustingęs vietoje.

Paminklo vietoje buvo likę tik žodžiai:

"Daktaras Vincas Kudirka" ir gimimo-mirimo metai; visa kita, iškapota, ištrupinta, gulėjo čia pat prie aržuolo kelmo subyrėję.

—Nevidonas! Nelabasis!... Kągi tau kenkė?—subarė kaszinką Juozas, kiek atsikvošėjęs, dar pirštu pakrapštė, pavadžiojo po iškaltą vietą.

—Kaltu kalta, žmogaus darbas... Kasgi tai galėjo? —sumurmėjo ir nuėjo pasidairyt aplink. Aplink viskas buvo kaip buvę, tik vienas naujai supiltas kapas, buvo kiek nugriautas: buta koja užsistota.

—Ir čia gyvulys užlipo, negalėjo aplink apeit! Pagavus tokį...—net dantimis sugriežė Juozas.

Ir nuėjo pasakyt klebonui, ką radęs. Klebonas paklausinėjo, ar ne labai sugadino paminklo, ir striukai pasakė, kad tai policija, gubernatoriaus įsakymu, liepus padaryt...

*

Buvo Vasario 16 diena. Naumiesčio gatvės banguote bangavo. Ir mane minia kartu nešėsi. Pagaliaus sustojo. Pasigirdo tautos himnas. Drebanti ranka staiga suspaudė man alkunę.

—Ponuli, brolau! Lyginai šitie žodžiai... buvo tuomet ištrupinti; gerai pamenu, — prabilo į mane senas, drebąs balsas.

Šalia manęs stovėjo sukumpęs senelis. Iš akių ašaros riedėjo. Lupos drebėjo, nepajiegdamos ištart žodį. Tai buvo Juozas, buvęs Naumiesčio kapų sargas. Iš jo buvau pirmą kart girdėjęs nuotikį su nulaužtuoju aržuolu, kaip jis čia nupasakotas.

Parėmiau drebantį senelį ranka ir abudu klausėme susiglaudę, ištrupintų iš aržuolo žodžiu.

P. A.

(Lietuvos Žinios)

PO MEDŽIU.

Malonųs broliai ir sesers! Praėjusioje savaitėje męs praleidome vieną, labai svarbią, kaip žmonių gyvenime, taip ir šalies istorijoje dieną. Taja diena buvo tai diena rinkimų augštųjų valdininkų, kuriems paprastai, yra perduodama visų valstybėje gyvenančių žmonių likimas. Tokiuose atsitikmuose žmonės deda svarbą ir mažai kas ne pagalvoja, ko susilauks jie iš naujai išrinkutjų valdininkų. Vieni tikisi iš jų gerovės, kiti tikisi blogų laikų, ir tankiausia nė vieni, nė kiti ne atspėja, nes naujiems valdininkams paėmus šalies valdymą, dalykai dedasi taip kaip susidedančios aplinkybės leidžia.

Bet žymi dalis, ir tai didesnė dalis pačios valstybės gyventojų, rengiantčs prie balsavimų, prie rinkimo naujų valdininkų, ir visai nieko nemano. Jiems vistiek kokia ateitis bus, koki bus naujieji valdininkai, bile tik bus išrinkti. Ir jie eidami į rinkimus, su savim daugiau nieko neturi, apart tam tikro kandidatų surašo. Balsuodami jie už vieną ar kitą kandidatą ir ne pamano apie juos, kuris yra gabesnis, išmintingesnis ir sąžiniškesnis žmogus. Jie atiduoda savo balsus tik už tuos kandidatus , kurie yra jiems kitų įkalbėti, įgirti ir įpasakoti kaipo žmonės geriausi. Ir kada tokių žmonių esant didžiumai, kas kart valdininkais išrenkama tik žmonės, be rinkėjų įvertinimo, be rinkėjų supratimo kas verta rinkt ir kas ne verta, ne reikia stebėtis, kad tokiai didžiumai renkant valdininkus, kaskart valstybėms darosi didesni vargai ir nepatogumai, nes vis išrenkama tokius žmones, kuriems šalies reikalai ir valstybės gyventojų gerovė rupi tiek kiek vakarykščiai vėjai. Kas kam galvoj kaip kas gyvena, skurde ar pertekliuje, bile tik gavusiems vienam ar kitam į augštesnę, šiltesnę vietelę, pasiėmus sau algą ir gerai pagyvenus. Su viskuom kitu, tegul rupinasi tie, kuriems reikia visą gyvenimo naštą vilkt ant savo pečių.

Ir taip šiadien dedasi visame pasaulyje, kur tik žmonės gyvena. Visur žiurima tik į save ir tik save atjaučiama, tik sau jieškma šiltų vietų. Seniaus tokia tvarka buvo mažiau pakenčiama, nes valdininkui pasirodžius mažai paisančiu šalies ir gyventojų gerovės, patys gyventojai jiems pasipriešino ir priversdavo juos pasitraukt iš vietos, ją užleidžiant kitiems. Vėliaus žmonės išgudrėjo ir išgalvojo kaip sau vietas užsitikrint ilgesniems laikams, visam savo amžiui, o kada tas pasirodė ne blogu daiktu, tada ima naudot tvarka, sulyg kurios, bent vienas gavęsis augšton iš šilton vieton, ją tikrinosi netik sau, bet ir savo kartai, o dar vėliaus, net ir visai giminei, šalies valdžią perduodant tėvų vaikam, tų vėl savo vaikams ir taip tolyn į ateitį, susidarė monarkų dinastijos, su ypatingomis sau privilegijomis.

Kad nepriverstų juos pasitraukt iš užimtos vietos, toki monarkos susiorganizavo didžiausias minias ginkluotų vyrų, tas minias pavadino kariumenėms, neva šalies apsaugojimui nuo užpuolikų, ir jei tik kas nors monarkoms pasirodė ne ištikimu, dargi kiek ir keršijančiu, tuojaus buvo suimamas ir baudžiamas, o kad toki prasikaltėliai kartais nebutų užtariami savo draugų, grumota kariumene. Ir dėl kariumenės žiaurumo niekas nedrįso ką nors priešingo išsireikšt savo ponams monarkams, kurie kariumenės ginklu užsitikrinę savo valdžioje vietas, ramiai tunojo ir lėbavo per daug metų, net kol atsirado žmonėse naujos mintys, kurios juos privedė prie supratimo kaip ne naudinga tokia valdžia yra. Naujos mintys žmones įtikino, jog valsybės susideda ir yra palaikomos pačių žmonių, todėl ir valdžia turėtų but tik pačių žmonių, valstybės gyventojų rankose. O kad visi ne g. i but augštesniais valdininkais ir ne visiems galima tik valdyt ir, jog turi but kas nors ir valdomas, tad tam tikrais laikais reikalinga valdininkus rinkt, pačių šalies gyventojų balsavimais.

Nauja idėja tuojau pradėjo tulose šalyse but praktikuojama ir iš to pasirodė geros pasekmės. Išrinktieji išbuvę savo terminą, jei pasirodė atsakančiais, galėjo vėl but išrinktais, gi jei pasirodė savo vietai netikusiais, jų vieton buvo išrenkami nauji, sulyg rinkikų nuožiuros, geriausi ir atsakančiausi savo vietai žmonės. Tokiose šalyse kariumenė buvo paskaityta reikalinga tik šalies apgynimui nuo užpuolikų, bet ji nieko bendro negalėjo turėt su apgynimu valdinninkų, nes šiuos renkant patiems šalies gyventojams, patys gyventojai juos apgynė, jei reikėjo, ir patys nubaudė, jei buvo reikalas. Tokia valdžios tvarka pavadinta dviem grekiškais žodžiais, demo ir krata; d e m o grekiškai reiškia liaudį, arba žmoniją, gi k r a t e reiškia valdžią. Tokiu budu vieton monarkistų valdžios, įsteigta žmonių valdžia, arba valdžia pačių valstybės gyventojų.

Tokia valdžia šiadien vis kaskart daugiau ir daugiau pavaduoja senają, monarkų valdžią. Prieš dideją pasaulio karę tokių valdžių buvo daugiausia Amerikoje, Europoje jų buvo mažai, bet karei pasibaigus, jau ir anoje pusėje Atlantiko susidarė visa eilė didesnių ir mažesnių valstybių, su liaudies valdžiomis. Tokios valstybės turinčios liaudies valdžią, vadinasi republikomis. Tokią republika, lygiai su liaudies valdžia, yra ir mųs tėvynė Lietuva, kur patys valstybės gyventojai skaitosi valdžios nariais, ir rinkimams prisiėjus, kiekvienam išmintingam ir gabiam žmogui lemta liktis augštuoju valdininku, arba augščiausiu šalies tvarkintoju.

Bet dėja, kad ir čia gadynė virsta kiton pusėn, nes ir republikose, kur yra liaudies, pačių žmonių valdžia, kaskart dalykai darosi vis ne pakenčiamesni. Šiadien kur tik pažvelgsime, kur tik akis pakreipsime, visur išvisime pasikėsinimus ant pačios demokratijos arba liaudies valdžios formų, nes visur šiadien kas nors stengiasi valdžią pasiimt į savo tik rankas, ir ją ne išleist taip ilgai, kaip ilgai jam norisi taja valdiža žaist, ir tai tik žaist, kad ilgiau turėjus sau šiltą vietą. Matant tokius apsireiškimus mums noroms ne noroms - mintis sako, jog taip tveriasi naujos rušies monarkija, kuri stengiasi butinai iš demokratiškos valdžios formos sau pasidirbt naujos rušies monarkišką formą.

Rods, kariumenė, kol kas, dar ne vartojama saumylių valdininkų vietų apsaugojimui, bet jos vietoje vartojama jau naujos rušies armimijos. Tomis armijomis yra tai politiškos partijos, kurios taip kaip ir ginkluotos kareivijos, stengiasi savo ponams užtikrint vietas. Apie tai kalbėsime kitą kartą.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

NEW BRITAIN, CONN.

Butėno koncertas.

Lapkričio 2 d. Jonas Butinės davė koncertą Lietuvių salėje. J. Butėnas sugrįžęs iš Italijos. Tai talentuotas dainius. Pasirodžius jam ant estrados, publika pasveikino griausmingu delnų plojimu ir plojimą tęsė per kelias minutas.

Butėnas dainavo gana gerai, daug dainų dainavo itališkai. Matyt, taip jam sekasi geriau. Dainavo taipgi A. Salaveičikiutė, gana stipriu dramatiško soprano balsu. Tai žvaigždė Naujos Anglijos. Programas tęsėsi iki 2 valandai. **M. V.**

HARTFORD, CONN.

Nelaiminga mirtis.

Lapkričio 1 d. R. Čapliką patiko nelaimė. Nuvažiavo jis į ukes pasipirkt produktų savo krautuvėlei ir grįždamas namo laukė gatvekario. Kaip ten buvo aiškiai nežinia. Gatvekaris užbėgo ir sudraskė jį į šmotelius. Tas atsitiko 4:20 popiet. Moteris nesulaukė tą naktį jį parvažiuojant, bet paėmusi angliską laikraštį, pamatė žinią, kad žmogus tapo užmuštas. Nuėjus į policijos stotį, dasižinojo, jog jos vyras.

Kadangi velionis Čaplikas prigulėjo prie A.L.U.N.P. Kliubo, nuvykau pas Marijoną Čaplikienę (87 Ward st.) nedėlios ryte, 11 valandą, bet lavonas dar nebuvo parvežtas namo.

Žmogus buvo rimtas ir nebuvo fanatikas; amžiaus turėjo 31 metus. Paliko moterį Marijoną ir sunų, didžiausiame nuliudime. Laikraštis sako, jog Čaplikas bėgęs skersai geležinkelį ir suklupęs. **Kliubo reporteris.**

PITTSBURGH, PA.

Pittspurgho ir apylinkės lietuvių žiniai.

Dauguma Pittsburgho ir apielinkės lietuvių įdomauja ir vienas antro klausinėja: "Kada Butėnas bus Pittsburghe? Jei tik sužinosi, duokit man žinot, nes aš ir vėl noriu jį girdėt dainuojant, grįžusį iš Italijos".

Jonas Butėnas Pittsburgho lietuviams yra žinomas kaipo geras dainininkas, iš pirmesnių laikų, tai Pittsburgho lietuviai kaip tik sužinojo iš laikraščių, jog Butėnas grįžo iš Italijos pasekmingai užbaigęs dainavimo mokslą ir važiuoja per lietuvių kolionijas su koncertais, linksmindamas savo senuosius draugus ir pažįstamus, tai įdomauja. Mat pittsburghiečiai yra tikri, jog Butėnas turės aplankyt savo senąjį Pittsburghą ir palinksmint savo skambančiu balsu pittsburghiečius. Žinoma, pittsburghiečiai taip manydami ne apsiriko, nes Butėnas tikrai bus Pittsburghe Lapkričio 20 dieną ir dainuos LMD. svetainėje, 142 Orr St.

Butėno koncertas.

Butėno koncerte dalyvauja ir iš vietinių dailos mėgėjų geriausios spėkos, butent: A. Sadauskas—baritonas; Elena Lelioniutė—soprano; Juozas Škulevičius—tenoras ir Marijona Liepiutė—alto.

Turbut iš lietuvių artistų nė vienas neturi tiek draugų ir prijautėjų kiek Butėnas turi Pittsburghe ir kurgi neturės! Juk vieni yra Butėno mokiniai, kiti yra dainavę Butėno hore, o plačioji Pittsburgho publika tiek kartų yra girdėjus ir gerėjusis Butėno skambančiu balsu, ir tas visas turi linksmumą ir ne užmirštamą prisiminimą, ir bus linksma pittsburghiečiams ir vėl išgirst jau ištobulintą Butėno skambantį balsą.

Todėl visi rengkitės.

Šio koncerto rengimą paėmė S.L.A. 3 apskritis ir deda pastangas, idant koncertas butų pasekmingas. Įžangos tikietų platinimas yra paskleistas ne tik diždiulyje Pittsburghe, bet ir visoje apylinkėje, ir patartina tikietus įsigyt iš kalno, ne laukiant paskutinių dienų, nes gali pritrukt. Tikietus galima gaut sekančiose vietose—Pittsburghe: Soho dalyje, L.M.D. Kliube, pas Kliubo gaspadorių K. Gutauską, Kastanto Šimkuno krautuvėje, Soho Lietuvių Kooperacijos krautuvėje pas A. Vainorių, Juozo Geležausko krautuvėje, Antano Žvirblio krautuvėje ir pas vietinius veikėjus: P. Marmoką, pas Ben. Lapeiką ir pas S. Bakaną.

South Side dalyje: All Nations Bank, pas Adomą Varašių ir pas Marcelę Griniene.

North Side dalyje pas: J. K. Mažiukną, Penn. Ave. dalyje, pas Franą Pikšrį, Bridgeville, Pa. pas Tamą Gelčių ir pas Marijoną Medoniutę. Morgan, Pa. pas S. Kumetą. Carnegie, Pa. pas Marijoną Liepiutę. Courtney, Pa. pas Juozą Škulevičių ir Daminyko Lekavičiaus krautuvėje.

Tad malonėsit įsigyt tikietus ten kur kam yra parankiau, tik nelaukite paskutinės dienos, nes gali pritrukt.

S. Bakanas,
S.L.A. 3-čio apskričio sekr.

PHILADELPHIA, PA.

Biblijos studentų susirinkimas.

Nedėlioj, Lapkričio 2 dieną tarptautiškas biblijos studentų susirinkimas turėjo didelį masinį susirinkimą, didžioje Lietuvių tautiškoje svetainėje, prie Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa. Susirinkimas buvo garsintas neplačiausia, bet žmonių prisirinko pilna svetainė.

Prakalbą sakė garsus Biblijos žinovas J. R. Muzikantas iš New Yorko. Prakalbos turėjo prasidėt nuo 3 po pietų, bet valanda auksčiau pradėjimo jau prisirinko pusė svetainės žmonių. Pirmininku buvo Marcinkus, kuris gražiai perstatė kalbėtoją ir prašė, kad žmonės užsilaikytų ramiai ir nešnekėtų tarpe savęs, kol kalbės Muzikantas. Ir ištikrųjų tokio tvarkaus susirinkimo vargiai rasime kitur kaip pas biblijos studentus. Žmonės užsilaikė labai tykiai ir gražiai klausėsi.

Prakalbų tėma.

Prakalbų tėma šį kartą buvo apie dabartinę civilizaciją. Buvo darodyta iš Biblijos, kad dabar prisiartino musų krikščioniškai civilizacijai galas. "Musų civilizacija yra nieks kitas, kaip stabmeldystė", pasakė kalbėtojas. Ji nešioja tik civilizacijos vardą, bet viduje jos yra aršiausias barbarizmas. Jos organizatoriai ir užlaikytojai yra garsieji trįs pasaulio milžinai, butent, didžioji prekyba, kuri dabar virto į pelnagodystę, didieji politikieriai, kurie dabar spaudžia ir vargina žmones, ir didieji "klerikalai", kurie visaip išnaudoja ir mulkina žmones.

Tas viskas bus nušluota.

Visi tie dalykai bus trumpu laiku nušluoti nuo žemės paviršiaus ir bus įkurta seniai pažadėta ir ilgai laukta Dievo karalija, kurios krikščionys ilgai prašė sakydami: "Ateik karalyste tavo, buk valia tavo, kaip danguje, taip ir ant žemės". Toje karalijoje kiekvienas žmogus turės progą pasinaudot Kristaus nuopelnais ir pasiekt laimę, laisvę ir amžinąjį gyvenimą. Visas pasaulis bus apšviestas ir išmokintas pažint tikrąjį ir gyvąjį Dievą ir musų viešpatį Jėzų Kristų. Visi Dievo pranašai apsakė tuos dalykus. Visi pranašavo apie kokią tai auksogadynę, kurios žmonės dar nepažįsta.

Atkartotinai kalbėtojas kreipė žmonių domą į tikrąjį civilizacijos ir laisvės žibintuvę—Bibliją. Jis pažymėjo, jog žmonėms nereikia daugiau tikėjimo skyrių arba įvairių bažnytinių sektų, bet reikia tikrojo Dievo mokslo. Gražiais žodžiais jis kvietė visuomenę skaityt Šventąjį Raštą, tą gilų ir ne išsisemiamą tiesos ir šviesos šaltinį. Jis ragino juos nenusitikėt perdaug išgudrėjusiems kunigams, bet mąstyt, protaut ir tyrinėt.

Visi klausytojai buvo pilnai patenkinti ir baigiant rankomis plojo ir dėkavojo biblijos studentams. Tasai susirinkimas buvo labai pavyzdingas, kaip tvarkoje, taip ir skaitliuje.

Matęs ir girdėjęs.

NEWARK, N. J.

New Jersey valstijos lietuviai ir politika.

Prieš kelis mėnesius čionais susitvėrė Lietuvių Politikos Kliubas, iš keliatos narių, pagelbėjimui nepiliečiams išgaut pilietiškas popieras ir podraug tart šį-tą ir politikoje, ypač rinkimuose. Kaip dalykai iki dabar stovėjo, lietuviai, taip sakant, snaudė, politika ne įdomavo ir todėl politikieriai su lietuviais nesiskaitė, kadangi visiems aišku, jog lietuviai nėra organizuoti ir nors daug yra piliečių, labai mažas skaitlius pasinaudoja tiesomis balsavimo, kaip vyrai taip ir moters. Šiadien, susitvėręs Newarke Lietuvių Politikos Kliubas skaitliuoja 900 narių, kurių didesnė pusė piliečių, ir jau štai pradedama atbust—keliama įvairus pamarginimai, prakalbos ir tt., iš kurių žymiausia tai buvusi Spalio 28 d. utarninke, kurieje kalbėjo žymųs republikonai reikale parėminno jų rinkimuose. Podraug jau ir ateinančiuose miesto rinkimuose lietuviams bus proga pasiklausyt kalbėtojų, kuomet praeitais laikais į lietuvius nekreipta jokia doma.

Didelis susirinkimas.

Bet tai tik pradžia. Spalio 26 d. nedėlioj, buvo lietuvių susirinkimas Robert Treat viešbutyje, Newarke, kur pribuvo žymųs veikėjai iš didesnių lietuvių kolionijų, New Jersey valstijoj, kaip: Elizabeth, Porth Amboy, Harrison, Kearney, ir tt. su tikslu suorganizuot visus valstijos lietuvius į vieną politišką grupą, kad sudarius, taip sakant, politišką spėką, kurią butų galima panaudot prisiėjus reikalui. Išrinkta laikina Centralė valdyba, po direkcija lietuvių advokato Nowakoski — pirmininkas Juozas Kralikauskas iš Newarko; vice-pirmininkė Miss M. Van Savage iš Elizabeth; antras vice-pirmininkas Antanas French iš Porth Amboy; sekretorius iš East Orange; antras sekretorius iš Vaux Hall; spaudos komisija—dr. V. Lazdynas, W. Vaškas ir Ona Ajauskaitė iš Newark, N. J.

Verta visiems prisidėt.

Sumanymas šaunas, tikslas auksinis, mokesčių-išlaidų nėra, aukų neprašoma! Ir kodėl neprisidėt? Bent gal, kad pavydėt lietuviams to, ką kitos tautos jau seniai turi. Ar gal, siaurai žiurint, kad viens kits lietuvis neturėtų augštesnę vietą už aną draugą. Broliai lietuviai! Meskime senus papročius, pamirškime senus ypatiškus nesutikimus: Ar esate katalikais, protestonais, netikinčiais ar socialistais, darbininkais ar kapitalistais, viską tai užmirškit šitame reikale, ir dirbkit visų lietuvių politiškai gerovei. Kuomet darbą atliksite, galėsite tada ir su priešais savotiškai atsiskaityt. Dėlto kviečiama visus New Jersey lietuvius prisidėt prie šio sumanymo, iš visų kolionijų—Camden, Trenton, Glucester, Paterson, Atlantic City, Cape May ir

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Kaip huriganai susidaro.

Garsus savo laiku buvęs Salamonas, prie savo keturių slaptybių galėjo pridėt dar vieną, tai žinią, kaip susidaro viesulos, vadinamos huruganais, kurie siaučia ir ant sausžemio, ir jurėse. Rods, tas išmintingasis karalius, kaip mokslas tvirtina, negalėjo apie tą slaptybę žinot, kadangi Atlantiko kraštas yra ramus ir liuosas nuo visų tų viesulų, kokios siaučia Amerikos kontenente, pastarose dienose Rugpjučio, tarpe Floridos ir New Yorko

Taip vadinami vakarienės Indijos huruganai, kurie tankiai atlanko Meksikos įtaką ir Atlantiko pakraščius, yra taip seni, kaip senas yra pats Atlantikas ir Amerikos kontinentas. Huruganai yra tvariniu atmosferos, temperatūros spaudžiami; jie susidaro iš atmosferos ir temperaturos, kada juos ima kaitint saulės spinduliai—tada pakįla didelė viesula. Kaip užrašai liudija, tokią viesulą pirmu kartu patėmijo Europos emigrantai, Amerikon atvykę 1494 m. Viesula tada sunaikino dalį Kubos salos.

Karabejišose jurėse, tarpe Liepos ir Spalio mėnesių, prabėga apie dešimts viesulų. Nuokart jos bėga į vakarus, paskui kreipiasi į šiaurę ir galiaus vėl grįžta į šiaurvakarius, ir tuomi savo kraipymusi, viesulos sudaro didelį atmosferos judėjimą. Pačią pradžią viesulos sudaro, kaip yra sprendžiama, erdvių atmosferos spaudimas, o kadangi atmosferos giliausis sluogsnis visuomet yra ties Atlantiku, tad ir viesulos gema iš tos vietos. Kitaip sakant, tas plotas yra prisipildęs tirštu, nesijudinančiu oru. Pietiniame sluogsnio šone gema to oro lyg skiedimasis, ir iš to atsiranda didesnis judėjimas, iš to tas judėjimas darosi vis didesnis, vienų dalių maišymasis su kitomis vis didinasi, ir taip auga huruganų viesula. Taip dedasi tirštojo oro sluogsnio krašte, o kadangi krašto skiedimuisi negalima lengvai gautis į paties sluogsnio vidurį, tada kįla didelis oro judėjimas ir jis vis veržiasi tirštumon, kurios plati juosta tiesiasi per Atlantiką, link šiaurinės Amerikos, o kad per tirštąjį sluogsnį pereit negalima, tad visam tam judėjimui parsieina grįšt atgal, į tropiškąją sferą.

Kodėl huroganai slenka Europos link.

Vasaros metu, kada saulė įkaitina žemę, sluogsnis tirštojo oro, kuris pirmiaus, lyg kokia sala, niuksojo arčiau šiaurinio Amerikos kontenento, slenka atgal, į kitą Atlantiko kraštą. Tarpe taip slenkančio, tirštojo oro sluogsnio ir oro ant Europos sausžemio, prasideda trynimasis, arba vienos su ki tu spaudimasis, ir tokiu budu susidaro viesulos, kurios bėga iš tropiškųjų Atlantiko sferų, šiaurės link, nes ton pusėn jas neša spaudimasis atmosferos su žemės oru. Atmosferos tirštasis sluogsnis augštumoje, stoja skersai kelią bėgančiai viesulai, ir todėl spaudžiamas oras turi blaškytis, smarkiai maišytis, iš ko susidaro didelis oro neramumas, blaškymasis ir sukimasis. Tokiame tai momente griuva triobos, virsta medžiai ir lužta viskas, kas tokio oro maišymosi ir blaškymosi ne atlaiko. Atsilaikymui tam silpniausiu punktu yra plote tarpe štovinčio, tirštojo ir judančio oro, ties Atlantiku, arčiau šiaurinio Amerikos kontinento. Kadangi taip susidarę huruganų viesulos, negali pereit per tirštojo oro sluogsnį, ties Atlantiku, tad bėga į rytus ir paskui grįšta į šiaurę. Kada kartą jau apsilenkia spaudimo, vėjai bėga tolyn į šiaurę, pasisuka kiek į rytus, ir taip pasiekia Europą.

Smarkus oro traukimas.

Tulos viesulos pasirenka sau kelią biskį kitokį. Kada banga atmosferos spaudimo ties Atlantiku prasimuša į vakarus kiek toliau negu paprastai, pačios tirštumos tada joms parsieina apsilenkt ties sausžemiu. Toki atsitikimai yra gana reti, bet taip atsitiko šių metų mėnesyje ir todėl Atlantiko pakraščiams parsiėjo daug nukentėt. Kada atmosferos spaudimo banga siekia dar toliau į vakarus, pastoja viesuloms kelią, neleidžia joms bėgt į šiaurę, ir tada viesulos siaučia aplink Meksikos įtaką. Tokioms aplinkybėms pasitarnaujant, 1900 m. Birželio mėnesyje buvo didelis sunaikinimas aplinkėse Gelvestono, kur daug žmonių gyvybių žuvo. Panašiai atsitiko ir 1919 m. aplinkėse Corpus Christi. Gelvestono viesula perbėgo šiaurės pusėn, per Texas ir Oklahoma valstijas ir sustojo prie Atlantiko, šv. Lauryno upės klonyje. Corpus Christi viesula priklauso retiems atsitikimams, kada viesula bėga tiesiu savo keliu. Jai pasisekė sutikt tirštosios atmosferos atvarą Meksikos link, ir čia ji perėjus, išsisklaidė tarpe vietinių kalnų.

Huruganas nėra vėju, tiesiok pučiančiu. Jis bėga kraipydamasis ir maišydamasis, taip kaip ir ciklionas. Taip jis bėga lėtai, nuolat einant vis tolyn, per jures ir sausžemius, kartais ne greičiau kaipo dešimtį mylių per valandą. Bet ir taip eidamas, jis su didžiausiu smarkumu į save traukia paprastąjį orą, greitumu 100 ir daugiau mylių per valandą.

Suvienytų Valstijų observatoriai neturėjo tinkamų progų patėmyt pietines viesulas, net iki karei su Ispanija, 1898 metuose. Tik po šiai karei imta steigt tam tikras observatorijas rytinėje Indijoje. Dabar, kada vartonėn įėjo Radio aparatas, mokslininkams bus lengva patirt visas priežastis, gimdančias huruganus, ciklionus ir kitas tos rušies viesulas, taipgi bus galima ištirt jų visą bėgį ir veikimą.

Dinamitas, properis ir gramafonas.

Dinamitą išrado inžinierius Alfredas Nobel, švedas; išrado jis netyčia. Dirbdamas savo tėvo hemijų laboratorijoje, paliejo įdą su glicerina. Glicerina išsiliejo į smiltis, kuriomis buvo apipakuojamos bonkos su glicerina. Iš to Nobel įgijo nuomonę apie glicerinos eksplioziją, ir paskui darydamas įvairius glicerinos bandymus, jis išrado dinamitą.

Inžinierius Bolton, vaikščiodamas pamiškyje, patėmijo, kad laukinės fygos sėklos, puldamos ant žemės, žemę palytėję, visu smarkumu kįla augštin. Paėmęs jis keliatą tų sėklų, patėmijo, jog prie jų yra sparnukai, stovinti vieni prieš kitus. Tas atnešė jam mintį, kurios vedamas jis vėliau išrado propelį laivų varymui vandeniu ir kuris daug kartų patobulintas, šiadien didžiausiuose vandenuose varo kad ir sunkiausius laivus.

Gramafonas tapo išrastas stebėtinu budu, irgi ne tyčia. Edisonas savo dirbykloje buvo užsiėmęs darbu prie įrengimo naujo tipo telefono. Dirbo jis telefonui klausyklą, susidedančią iš ciliulioidos plonos plėvės ir magnetiškos adatos. Dirbdamas jis niuniavo kokią tai dainelę, ir staiga pajuto, kaip magnetiška adata įdurė jam į pirštą. Edisonas pertraukęs darbą, ėmė galvot apie priežastį, kokia galėjo priverst adatą durt jam į pirštą. Po valandai galvojimo jis dasiprotėjo, jog drebėjimas oro privertė ciliulioidą gaudyt oro krutėjimo dirgsnius, o tie privertę adatą kilnotis. Dabar Edisonui gimė mintis, kaip butų galima su pagelba tos adatos užrašyt balso skambėjimą. Jis manė, kad jeigu balsas duotųsi užrašyt ant vaško, tada butų galima adatą stumt per tam tyčią išbraižytus rėželius, vienon ir antron pusėn ir tada gautųsi balso reprodukcija. Ir ilgai jis nelaukęs ėmėsi tai išbandyt. Paėmęs šmotą popieros, storai ištepė vašku ir per ją traukdamas adatą, klausyklon ėmė šaukt "hallo"; krutinant adatą ant vaškuotos popieros ir šaukiant "hallo", klausykloje pasigirdo silpnutis balsas, atkartojantis tą patį "hallo".

Tai buvo pirmutinis balsas, koks girdėta iš gramafono. Imta dirbt gramofonui rekordus, pavidale apvalaus puodelio, kuriems sukantės, gramafonas išdavė tokius balsus, koki juose užrekorduota. Vėliaus rekordai imta dirbt plokšti, torielkų pavidale, kurie ir šiadien prie gramafonų vartojami.

Kurtiniams gramafonas.

J. W. Gone, iš Anderson, Tenn. išrado aparatą, kuris prikabintas prie gramafono, rekordo skambėjimą padaro girdimu kurtiniams. Aparatas yra tai mažа skrynelė, kurios viduje yra mažytė baterija. Nuo skrynelės eina į abi pusi dudelė, kurios vienas galas, su tam tikra adata, pridedamas prie gramafono. antrąją dudelės galą kurtiniui reikia įsikast į dantis. Rekordo balsas dudele vedamas prie baterijos skrynelėje, gi baterija balsą padaro labiau drebančiu ir taip siunčia į kurtinio galvos nervus, ir taip kurtinis girdi gramafono rekordo balsą.

Gėlės nekenčia muzikos.

Neseniai patėmyta, jog muzika ant gėlių veikia blogai. Tokiose vietose, kaip tuluose restoranuose ar kabaretuose, kur kelis kartus per dieną grdja muzika, žydinčios gėlės savo žiedus kreipia nuo tos pusės, kurioje bėga muzikos balsas.

Bet tai ne visos gėlės muzikos nekenčia. Ypatingai remunės ir gvazdikai, muzikai nerodo jokios neapykantos. Labiausia muzikos nekenčia baltos lelijos; nusikreipus jų žiedams nuo muzikos, net pasukus jų žiedus muzikos link, jos vėl nusikreipia. Panašiai elgiasi daug ir kitokių gėlių, ypatingai namuose, prie langų auginamų.

SLA. 318 kp. vieša padėka.

SLA. 318 kp. vieša padėka.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 318 kuopa taria širdingą ačiu rengimo komisijai, susidėjusiai iš: ponios M. Montvilienės, p. Onos Laurinaitienės, p. P. Kriaučialienės, A. Šablinsko, A. Baranausko ir J. Stravinsko, kuri tai komisija, su dideliu pasišventimu dirbo surengimui labai pavyzdingos vakarienės SLA. 318 kp. naudai. Šiai komisijai pasidarbavus, vakarienė, kuri atsibuvo Lapkričio 1 dieną, turėjo šauniausias pasekmes ir kuopai davė gražaus pelno.

Ačiu tariama tos vakarienės programe dalyvavusiems: Juzei Rauktytei, Julei Mitrikaitei, Jokubui Raukčiui, Petrui Skrickiui, Valentinai Paltanavičiukei, B. Stravinskutei, A. Grinkevičiukui ir kitiems.

Ačiu visiems tiems, kurie prie vakarienės prisidėjo su gausiomis dovanomis: M. Montvilienei, O Laurinaitienei, P. Kriaučialienei, K. Jokubynienei, J. Raukčiui, Z. Juškai, krautuvninkui J. Glavickui, J. Baltromaičiui, B. Mingilui, P. Jasiunui, A. Jasiunui, V. Giedrai, A. Geruliui, M. Butkevičiui, kepėjui J. Struckui, V. Bernotavičiui, J. Sadauskui, taipgi Justinui Karazijai už patarnavimą, ir visiems kitiems, kurie kuom nors pasitarnavo.

Ačiu taipgi ir visiems svečiams, kurie savo atsilankymu teikėsi paremt SLA. 318 kp. pirmutinį surengimą.

Vardan SLA. 318 kuopos,

Juozas Krasinskas,
sekretorius.
Kazis Budinavičius,
pirmininkas.

LAIŠKAS LAWRENCE'O PAŽANGIOMSIOMS DRAUGIJOMS.

Lietuvių Moterių Globos Komiteto valdyba, Kaunas, Mickevičiaus gatvė No. 2, Rugsėjo 3 dieną, Lawrenc'o pažangiųjų draugijų komitetui per sekretorių Julių Savinčių.

Gerbiamieji Tamistos! Lietuvių Moterių Globos Komiteto Valdyba su didžiu džiaugsmu praneša, kad Tamistų auka $100 (išmainius į litus gauta tukstantis penkioliką litų) gavome. Maloniai šitą žinią konstantuodama, valdyba prašo priimt širdingiausią ačiu, musų globojamųjų našlaičių, kurių reikalams toji auka jau ir sunaudota. Mums labai malonu, kad tamistos nepamirštate musų globojamųjų našlaičių, kurių skaičius nuolat didėja. Šiadien komitetui tenka išlaikyt tris didžiausias prieglaudas Lietuvoje su beveik 400 vaikų ir amatų mokina, komitetas gali tęst tąjį darbą tik ačiu visuomenės paramai, ypač pažangiosios visuomenės lietuvių Amerikoje. Ačiu jusų paramai, męs daug toje srityje esame padarę. Reikia daug darbo ir lėšų, kad tas kulturos įstaigas išlaikyt. Todėl prašome tamistų nepamiršt musų globojamųjų našlaičių ir toliau. Artinasi žiema, reikia kuro, reikia maisto. Be pinigų niekas neduoda. O komiteto kasoje tuštuma. Dar kartą tardamos ačiu ir labai širdingai ačiu, prašome priimt musų tikros pagarbos išreiškimą.

Pirmininkė **L. Raupienė,**
Sekretorė **B. Novickienė.**

Vilniaus laiško kopija.

Laiškas Lawrenc'o Pažangiosioms Draugijoms:

Didžiai gerbiamas tamista! Lietuvių Draugijų nukentėjusiems dėl karės šelpimo centro komitetas gavęs per Dr. Alseiką našlaičiams sunaudot šimtą doliarių nuo tamistos, taria nuoširdų ačiu.

Šio komiteto uždavinių yra šelpt našlaičius, plėst apšvietą ir susipratimą Vilnijoje. Dabartinėse aplinkybėse darbas begalo sunkus, nes darbininkų inteligentų vis mažėja ir mažėja. Todėl likusiems prisieina dvigubą ar trigubą darbą dirbt. 1923-4 m. mokslo metais turėjome savo įstaigose 634 vaikus, iš jų 330 gryni našlaičiai. Juos apvilkt ir pavalgydint reikia daugybės pinigų. Taigi mums kiekvienas centas brangus. Siunčiame paveikslėlius musų prieglaudų bendrabučių. Mokinosi vaikai 1923-4 metais 1) seminarijoje 341, 2) mokintojų seminarijoje 109, 3) pradinėse mokyklose 119, 4) amatuose 44, 5) nesimokino 22. Turiu pridėt, jog pastaruoju laiku prisijungė prie centralio komiteto dar dvi esamos Vilniuje našlaičių prieglaudos, tai "Žiburėlio" ir agronomų draugija, tad ir skaičius vaikučių padidėjo 76. Taigi tamistos, jei parinktumet aukų ir teiktumetės vėl mus sušelpt.

Galima aukos siųst ir šiuom adresu: Kun. Pr. Bieliauskis, Wilnų, Wielka 2—2. Arba Dr. Alseikos vardu. Dar kartą tariu tamistai ir visiems aukautojams nuoširdų ačiu ir pasilieku pilnas vilties dėl ateities.

Kun. Pr Bieliauskis,
Vilnius, 1924 IX—28 d.

Atsižymėjus moteris.

Neseniai sukako 250 metų, nuo nužudymo "atsižymėjusios" moteries, Marės Magdės de Brinvilliers. Šitas sukaktuves spauda pažymėjo todėl, jog ta moteris pasaulyje buvo atsižymėjusi niekše, kaipo nuodintoja Savo darbais ji pralenkė tos pačios rušies garsiuosius 17 ir 18 amžiuje Geziną Gottfried, Castang'ą, Marę Lafargę, Bacarmą, K. Palmerą, K. Trumpeą, Julę Elergeną ir Gustavą Chorynskį

Marė de Brinvilliers gimė d'Aubray aristokratų šeimynoje ir į metus parėjus, ištekėjo už aristokrato, markizo Brinvilliers, 1651 m. Su savo vyru gyveno ji ne ekonomiškai ir todėl visuomet įeigos nę padengė išlaidas. Gyvendama ji be susivaldymo, įgijo draugą, kuris vėliaus tapo ir jos meilužiu, ypatoje rodmistro J. Baptist Gaudin, ponas Saint-Croix, lyginai aristokratas. Brinvillier's tėvams nepatiko jų duktės patvirkimas ir draugavimasis su svetimais vyrais, o su jais tuomi pasipiktino ir visi giminės. Nerasdami jie kitokios pagelbos, parašė karaliui skundo laišką (lettre de cachet), kurio pasekmės buvo tokios, kad Saint-Croix tapo įmestas kalėjiman, Paryžiaus bastilijoje, kuri revoliucijos metu, 1789 tapo sugriauta.

Bastilijoje prabuvus metus, Saint-Croix tapo paleistas. Kalėjime budamas jis tiek prasilavino, jog paliuosuotas iš kalėjimo, greitai susipažino su italu, tulu Exili, išdirbėju smarkių nuodų. Kiek laiko praėjus, Saint-Croix vėl susipažino ir susidraugavo su Mare Brinvilliers, ir su ja pasidalino "slaptybe". Su pagelba tarno, tulo Jono Amelina, markizas Brinvilliers, Marės tėvas, tapo nunuodintas. Netrukus tokiu pat budu išbaidė iš pasaulio ji savo du broliu, tris seseris, ir paskui apvaldė visų jų turtus. Nuodai turėjo savo ypatybes, kurios neleido pažint mirties priežastį ir todėl paskaityta, jog nunuodintieji visi mirė naturališka mirčia.

Pavėldėtą po nunuodinto tėvo ir brolių-sur seserimis turtą, Marė su savo meilužiu, aikvojo be mažiausio pasigailėjimo.

Tęsėsi tas per kelioliką metų, kurių bėgyję patvirkusi pora, su pagelba Exilio nuodų, išvarė iš gyvųjų tarpo apsčiai žmonių, ir vis turtingesniųjų, net kol pats Saint-Croix numirė; jis numirė umai, 1672 m. savo labaratorijoje, užsinuodinęs tais pačiais nuodais. Lyg jausdamas jis savo gyvenimo galą, prieš kelias dienas savo meilužei pasiuntė visus jos laiškus, kokius kada buvo gavęs, su tais ir užrakintą skrynelę. Pridėtame laiške patarė jai, kokiame ne pageidaujamame atsitikime, visus laiškus ir pačią skrynelę, sudegint.

Uma Saint-Croix'o mirtis metė ant Marės nuožiurą. Kas ten prisitaikęs peržiurėjo visus jai gražintus laiškus, ne iškentė nepažiurėjęs ir skrynelėn, kurioje atrasta daug Exilio nuodų, gi laiškuose Marės išmėtinėjimus jam už žmonių nunuodinimą. Kadangi iš tų laiškų nebuvo galima gaut aiškius nurodymus, reikėjo ieškot kelių, kurie prie tikrųjų nurodymų privest Areštuota jos tarnas Jonas Amelin, kuris klausinėjimuose susipainiojo. Kaipo žmogus paprasto luomo, buvo kankinamas torturomis, idant ką aiškesnio pasakytų. Kankinamas jis, išpasakojo ką tik žinojo, ir ant galo išdavė savo poniją, kaip ir jau negyvą jos pusininką Saint-Croix. Markiza de Brinvilliers, apie tai dasigirdus, pabėgo į Angliją, paskui į Vokietiją ir iš ten į Leodium, kur ji tapo areštuota ir pargabenta į Paryžių.

Pas ją atrasta raštai, kurie parodė jos didžiausias niekšystes. Mat ji sažinės graužiama, pati buvo surašius visus savo darbus, kaipo prisipažinimą prie papildytų niekšysčių, kada, ką ir kokiu budu nunuodino. Tarpe kitų savo aukų, savo suraše ji pažymėjo savo tėvą, brolius ir seseris.

Statyta prieš teismą, ji mėgino to prisipažinimo užsigint, teisindamasi, kad ji surašė budama po įtekme nervų suirimo, bet tas nieko negelbėjo. Atiduota ji kankinimui torturomis. Kankinama ji prisipažino prie visko ir išdavė savo tarną Ameliną, ir abudu teismo likosi pasmerkti viešam nužudymui: ji, kaipo aristokratė, nukirtimui galvos, gi Amelin, kaipo praščiokas, pakorimu. Abudu nužudyta pradžioje 1673 metų.

Nuo 1675 Francuzijoje yra susidarius visa nuodintojų istorija, kurioje surašyta visi niekšai, kurie nuodijo turtingesnius žmones ir paskui savinosi jų turtus. Tarpe visų tų nuodintojų, daugiausia atsižymėjusia, istorija pažymima Marė Magdė Brinvilliers. Jos vyras apie jos darbus nieko nežinojo, ir niekur prie jos darbų nebuvo prisidėjęs.

---

tt. Atsiųskit kuodaugiausiai delegatų į ateinantį susirinkimą Gruodžio mėnesyje. Priduokit sekretoriui savo pavardes ir adresus dabar, kad butų galima susirašinėt ir podraug jeigu reikalaujama, ir daugiau informacijų bus galima suteikt, adresuojant sekančiai: Miss M. Savage, Box 14, Vaux Hall, N. J.

Patartina ir kitoms valstijoms organizuotis, spiestis politiškon grupon, nežiurint tikybos ar politiškų pažvalgų, nes tik sudarius visur drutas jiegas ir gelbstint vieni kitiems, bus galima atsiekt daugiau negu dabar permatoma.

Mildred Savage,
Sekretorė.

LIETUVOS SPAUDOS BALSAI.

MUSŲ ELGĖTNAMIAI ARBA UBAGYNAI.

"Vienybė"—Musų republikoj yra piliečių—visai bedalių, likimo nuskaustų, kurie neturi nė savo pastogės, nė juodos duonos, nė sveikatos, nė drabužių, nė kuro, nė globos. Tokiais yra musų valsčių elgėtos — paliegėliai; mažame tik skaičiuje jų rasis bent 10 ypatų; kadangi iš viso, nelygaus didumo valsčių, regis, yra 300 musų republikoj, tai bendras skaičius tokių bedalių sieks iki 5000 ypatų; miestų neliečiu.

Šitiems bedaliams—vargšams musų republika pasirodė tikra pamotė; ikišiol nieko jiems nepadaryta. Pamestais vaikais pasirupinta, pristeigiant vaikinymų; piktadariais irgi—užlaikant, didinant, gerinant kalėjimus, bet nekaltus vargšus—elgėtas palikta savo nelaimingam likimui. Kodėlgi tokia skaudi nelygybė? Žmonės telkiasi į valstybes, kad piliečių reikalai butų geriau apsaugoti—aprupinti; nėra didesnio reikalo, kaip trukumas paprasčiausių dalykų—palaikymui gyvybės. Taigi jau pati valstybės prasmė bei žmoniškumas griežtai reikalauja pasirupint ir šitais bedaliais, visų apleistais. Tuom labiau, kad jie visai nekalti. Kultūriškose valstybėse ir matome tą vargšų—elgėtų klausimą gražiai sutvarkytą, aprupintą. Kitose valstybėse niekas nereikalingas, vos pasivelkant iš bėdos, šuniš pakiemiais lodint, atkišus praeiviui ranką išmaldos maldaut, tuom tarpu pas mus tas opus klausimas pilnoj nuogybėj yra. Lietuvoje net prie rusų valdžios kožname valsčiuje buvo elgėtnamiai, kur to valsčiaus bedaliai, vargšai, buvo pilnai aprupinami.

Musų republikos konstitucija prasideda vardan Dievo Visagalio ir sudaryta krikščioniškais pagrindais. Bet kiek tos Kristaus dvasios laikomasi musų valstybiniame gyvenime, parodo kad ir šis visai užmestas skaudus klausimas. Tokiems bedaliams, vargšams musų republikoj taikomas laukinių pagoniškų tautų dėsnis—paseno, negali—išmest, nes kam čia nenaudėlius maitint, tuo tarpu, kad ir šitie vargšai piliečiai, kol buvo sveiki, turėjo "jiegas tautos labui gal ir labai sąžiningai darbiavosi—savo plytelę įdėjo.

Čia kalta ir musų valdžia. Pavest nedaaugusiems savo rolės savivaldybininkams musų visuomenės gyviausius reikalus ir tuomi nuo jų nusikratyt, išeina, nelyginant, motina pavestų mažam savo kudikiui kokį svarbų reikalą ir sakytųsi nekalta esanti jam to nepadarius. Pati musų liaudis, sveiku savo protu vaduodamasi, už savivaldybių neveiklumą, apsileidimus, kaltina valdžią. Musų savivaldybės šiuo opiu vargšų klausimu visai nesirupino, nors jose sėdėjo daugumoje socialistai, besigirianti biednuomenės užtarėjais. Bet ne vargšai ubagai jiems rupėjo; biednuomenės vardu jie supranta sveikus, sočius, keršto pilnus proletarus, ar net mažažemius ukininkus. Sotus ir dar "ant degtinės" turįs—alkano nemato ir nejaučia.

Mano žiniomis, iš musų savivaldybių tik 2 apskričių savivaldybės užlaikė savo elgetynus; dar gal 3—4 davė pašelpą labdaringų įstaigų elgėtnamiams—ot ir viskas. Buvo renkami ir plėšiami visoki mokesniai dažnai patenkint kokio vėjo padaužos prasimanymams, užgaidoms, o vargšai paliegėliai: badą, šaltį, lytų kentėjo.

Kai kurios savivaldybių ir valdiškus, tinkamus tam reikalui, namus turėjo. Pav., musų apskričio savivaldybė, turėjo didžiausius muro rumus—juose galėjo sutilpt lengvai viso apskričio elgėtos—paliegėliai; prie jo dar valdiškas ukis, regis, 60 deš. I-mos rušies žemės su geru sodu. Mano valsčiaus savivaldybė irgi turėjo erdvų valdišką medinį namą, buvusio dvarininko rumą, bet vieton kiek pataisius, įsteigt elgėtnamį, užleido visokiems parėjunams, kurie baigia ir sienas kurent; o tuo tarpu ant galvos lytus lyja. Galop, neturint atskiriems valsčiams, bent apskričių savivaldybės butinai turėjo laikyt tinkamą bendrą visam apskričiui elgėtnamį. Nėsant tinkamų namų, apskričių savivaldybės privalėjo kreiptis į žemės reformos vyriausią valdybą, reikalaujant palikt tam tikslui iš dalinamojo dvaro kokį erdvų namą su reikalingu žemės kiekiu.

Dabargi paliekama dvaruose triobos ir žemės mokykloms (Latvijoje ir naujoms bažnyčioms), paliekama pavyzdingiems ukiams, bet musų patys nelaimingieji piliečiai visai užmirštami.

Gaila, kad musų republika nešioja vardą katalikiškos. Seniau ir tų pačių vargšų elgėtų, padėtis buvo pakenčiamesnė: žmonės buvo gailestingesni, kampas prisiglaust ir ne sunku buvo pusvelčiai rast; kuras buvo pigus, kaip ir arklius jam parvešt. Šiadien visaip: žmonės sumedžiagėjo, laisvų kampų net po bažnytkaimius stoka; kuras sunkiai gaunamas, jo parvežt negalima gaut arklių, žmogaus; vargšas—paliegėlis, nors ir mirk nuo šalčio ir bado. Bažnyčioms bei kitoms labdaringoms įstaigoms, pasikeitus musų gyvenimo apystovoms, sunku po kaimus užlaikyt ubagynai. Tai tiesioginė ir neatidėliotina pareiga musų naujų savivaldybių bei savosios republikos

Ubagų advokatas

MUSŲ DABARTINIAI ATLAIDAI.

"Vienybė"—Teko prieš karę but, ir šiuosmet nuvykau į Eržvilką į didžiuosius šv. Panelės Škapliernos atlaidus. Pasitaikius gražiam orui, žmonių prisirinko, kaip ir prieš karę: prisikimšęs pilnas miestukas ir visi užkampiai. Nors kelių tukstančių minia neva į atlaidus atvyko, bet per iškilmingą vativą bei mišparus tik labai maža jos dalis bažnyčioje. Budavo ankstybu rytu traškės klausyklos nuo vyrukų, dabar, šiek tiek moterėlių bei žiupsnelis senukų ir vaikų. Per sumą tos minios dauguma senu dar įpročiu, sugužėjo į ruimingą šventorių: vieni jų užėmė skaitlingas sėdynes, kiti pamuriais stačiokavo; daugelis jų, atrodė tikrai negyvais nabašninkais: nė per pakilėjimą, nė per laiminimą neklaupė; moterių burys, net prie pat atvirų bažnyčios durių, irgi neklaupė laiminant švenčiausiuoju. Nors šventoriuje visiems dar buvo vietos, bet didelė daugybė pasiliko rinkoje; ergeliavo per visą sumą; vadinasi, jie atvyko tik pasižmonėt ir pasivaišint; atlaidai jiems—tik proga dalyvaut didžiulėje minioje. Pirm karės vežimus dabojo tik sargas; per sumą net rinka surimtėdavo. Prieš pamokslą—visi šitie musų "šventorninkai" vėl išgužėjo į rinką.

Tuojaus po mišparų rinkoje pradėjo mitingą seimo narys socialistas-liaudininkas; maniau, užgrirsiu seimo veikimą, politikos stovį, centro žinias, bet nieko panašaus: viskas pasibaigė šlykščia demagogija prieš valdžią, atgrubusia agitacija prieš dvasiškiją ir ypač vienuolynus. Graudojo, kad valstiečių liaudininkų laikraščiams trumpai su pinigais ir prašė palaikyt, kad neužgestų. Kalbėjo gal valandą, ir išėjo įnirtusio agitatoriaus koks tai žemas kurstymas ant visų galybių. Gaila man pasidarė tos minios. Susirinkusi neva į atlaidus, kaip čia, taip kitur, dažnai nieko kilnesnio neužgirdusi, grįžta namon; pamokslų neklausoma; o kas tai miniai ką nors kilnesnio rinkoje pasakytų (nebutinai iš politikos) —nėra. Vien demagogiškų išvedžiojimų beklausydama, musų liaudis galutinai tikybiškai ir doriškai smunka, bolševikėja.

Be to, po pamaldų paprastai rengiamos gegužinės, į kurias rengiamasi net per pamaldas, ypač sociališko jaunimo tai daroma. Baigiantės mišparams, pasigirsta trenksmas orkestros, viliojančios gegužininkus; susitelkia daug jaunimo, kaip vaikinų, taip trumpasijonių "panelių"; tautiškas žodis "mergaitė" čia užmestas ir pakeistas lenkiška "panele"; lygiai ir mergaičių drabužiai: vieton tautiškų ar bent musų padorių "žemaitiškų", pakeisti "internacionališkais": žydiškais, vokiečių, lenkių, kokių tai hinių ir tt.. tas pats "internacionalas" ir su madomis: vienų sijonai iki kelių, kitų aukščiau kelių; vienų kinkos baltos, kitų rausvos ir tt. Toje "didžioje" gegužinėje, kaip paprastai, šoka, duksta, glėbikščiuojasi, ir tai per visą naktį, kol praaušta. O kiek per visą Lietuvą ir per visus sekmadienius bei atlaidus pirmadienį darbo nedirbs; argi tai saugojimas pas mus darbštumo? Mano nuomone, turėtų but įstatymas, draudžiantis bažnytkaimiuose viešas pramogas vėliau 10 val. vakaro. Toliau, tokios nekulturiškos gegužinės tiktai tvirkina jaunimą. Kad jas praretinus, kulturiškesnėmis padarius, reikėtų daugiau reikalaut labdaringiems tikslams už leidimą (lygiai kontroliuot bilietus ir kitų taisyklių pildymą). Vienas skaistus brukšnys Eržvilko atlaidų dar pažymėtinas; pagerbt Švenčiausią Mariją į tuos atlaidus atvyko tikybinė procesija su pažibomis, giesmėmis, iš naujai įkurtos Perkunliškos bažnyčios, vadovaujant savo klebonui kun. Gudavičiu; priešakyj jo 16, ant gražių arklių, baltoje uniformoje, raitelių; dalyvavo daug žmonių. Atvyko 9 val. ryto ir vėl 3 val. po pietų išvyko su procesija; sutikta ir išlydėta sulyg ritualo apeigų. Perkuniškiečiai irgi berods, tie patys Eržvilkiškiai: vyksta procesijoje keliolika kilometrų, gieda giesmes, atvykę gražiai pasimeldžia; tuom tarpu daugelis tikrųjų Eržvilkiškių nė sumos nematė; užteko mitingo, kur niekinta dvasiškija, vienuolynai ir tt. Ką tai, mat, reiškia subedievėjimas.

Maldininkas.

KRYŽKELIŲ TRIRANKIAI.

"Lietuva" — Kiekvienas kulturiškas žmogus, kuriam teks keliaut Lietuvos viešk eliais ir dar mažesniais keleliais, jau vien iš parašų, kurie nurodo kelio kryptį, galės spręst apie musų žmonių tvarkos mėgimą. Ikišiol negeriausią sau nuomonę galėtume iš tokio žmogaus išgirst. Musų savivaldybės dar neišmoko įmanomai padaryt bent kelių nurodymą. Daug kur jokių parašų dar nėra, dar daugiau jie padaryt nežmoniškai, neįmanomai.

Kelių kryptis paprastai esti nurodoma ten, kur susibėga du keliai, arba kur vienas kelias šakojasi. Lietuvoje dar daug kur tokiose vietose parašų visai nėra. Reiktų tad jie butinai įvest.

Kitur tie parašai stačiai karikaturiški. Vienur dar užsilikę vokiečių metu įvesti parašai, žinoma, vokiečių kalba, kitur jau pagaminti musiškių savivaldybių, kurios darė "kaip mokėjo" — "drukavojo" rašalu, paišeliu, angliu ir tt.; kalbos taisykliškumas joms buvo negalvoj: pavadinimai iškraipyti, žodžių pernešimas kiton eilutėn atliktas visai neatsižiurint, kad pernešt galima tik atskiri skiemens, apie nosines raides ir reikalingus viršuj taškelius nė neužsiminkt. Parašų lentutės—paprastas, nedažytas, nė ne obliuotas lentgalis, šiaip taip, nors kreivai, prikaltas prie kuolo.

Kartą parašą padarius, jau daugiau jo neprižiurima. Nors paišeliu ar rašalu rašytus parašus, lytus seniai jau nuplovė, nors lentelės ant pasvirusių kuolų kabo, kaip kitados Kauno iškabos, tačiau jų taisyt paprastai nesirupinama.

Butų labai gerai ir net butina, kad savivaldybės sutvarkytų tuos parašus.

Pažymėtina, kad kelių nurodymai privalo but ne tik kaimuose, bet ir miškuose. Kaime kelio nežinodamas, dar užėjęs pasiklausi pas žmogų, miške gi sustok kryžkelėj ir rizikuok į kurią pusę drožt. Kelio kryptis nurodyt reikia ne tik prie plentų, vieškelių, didesnių kelių, bet ir prie mažų kelelių, kurie jungia vieną kaimą su kitu.

Todėl reikia 1) kad visose kryžkelėse butų trirankiai kurie nurodytų kelių kryptis; 2) kad parašai butų padaryt taisyklišką kalba; 3) kad rašomoji medega—lentelė, dažai —o taip pat stulpas, butų atsparus lytui ir saulei—nenubluktų, ne išvirstų ir 4) kad retkarčiais jie butų prižiurimi ir kur reikia taisomi.

Tasai kelių krypties nurodymų sutvarkymas musų savivaldybėms atimtų nedaug laiko ir ne daug lėšų, o parodytų betgi jų naudą krašto vidaus tvarkyme; keleiviams gi pačią kelionę padarytų daug patogę ir malonesnę.

STRAIPSNIS 98
KAIP GALIMA IŠVENGT AKLUMO, KURTUMO IR AMŽINO IŠKRYPIMO.

Reikia imt dideliausios atydos plaunant kudikio akis, ausis, nosį ir gerklę. Nors svarbu šitus organus švaroje užlaikyt, bet lygiai svarbu nepažeist bevalant. Rekomenduojame didžiausį švelnumą. Nevartokite aštrių muilų ar tirpinių. Del antakių apvalymo užtenka paprasto borakso tirpinio, gaunamo aptiekoje. Tą patį galima vartot ir nosiai bei gerklei. Jei akys, ausys, nosis šluostomi su skuduru, tai reikia imt minkštą ir sterilizuotą. Aptiekoje gaunama sterilizuota bovelna geriausia tinka. Kokią materiją nevartosi nereik jos vartot du sykiu. Mazgojant akis, vartok vieną švarų šmotuką kiekvienai akei paskyrium, ir nedažyk į tirpinį, bet pilk skystimą ant skepetos. Taip pat reikia mazgot ir ausis, gerklę ir nosį. Bukite tikri, kad rankos jusų švarios pirm čiupinėjus materiolus

Jei bile minėtų organų pasirodo rausvumas, tinimas ar puliai, nebandyk jų pats gydyt—bėgk pas gydytoją, arba nunešk kudikį į despensariją, ar sveikatos centrą. Juk žinai, kad nieko nežinai kas iššaukė tokius dalykus; todel negali nei jų gydyt. Iš to gal kilt aklumas ar kurtumas, jei neprisirengsi tuoj šauktis medicinos pagelbos. Gydytojas gali kur kas daugiau gero padaryt ligos pradžioje negu kada liga jau pasiekė žiaurų laipsnį.

Yra tam tikri iškrypimai, kurie gimstant lieka nepatėmyti, kaip stabkojė ir šašai. Yra rimta klaida leist tokius dalykus pro pirštus, pasitikint, kad kudikis išaugs. Pasirodavymas su gydytojo tokiais atvėjais nedaro jokios blėdies. Jei gydymą atidėt toliau, tai reikia tam kompetentiško daktaro pritarimo.

Kaip Savo Kudikius Apsaugosi

Ar esi vienas iš tų, kad tiki, jog nedapenėjimas randamas tik pas biednuomenę tenementuose? Tikrai vesti tyrinėjimai parodė, kad tarpe milijono mokyklos vaikų New Yorke tik 17 nuošimtis pirmos klesos kuno padėty. Turtingi kudikiai ir biedni kenčia nuo šio. Gali but, kad apie tave visur yra nedapenėtų, negerai penimų vaikų, bet nematai pavojaus. Nedapenėjimas laipsniškai suardo visą kuną, bet delto, kad dirba tokiu slaptu budu, jo vaisių nesimato, neatydžiai akiai, iki jau pervėlu.

Perskaityk atydžiai šitus straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk at-

BORDEN'S Eagle Pienas neturi nieko kito savy kaip tik gryną karvių pieną ir gryną cukrų. nis maistas jūsų kūstas kūdikiams per 63 metus ir yra vienatinis maistas savo kūdikiui duoti kada motinos pienas jo neužganėdina.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes pasiūsime jums penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas, dykai.

THE BORDEN COMPANY No. 1.

BORDEN BUILDING NEW YORK

Išpildykite savo sapnus ir praleiskite

KALĖDAS

su savo senais draugais

LIETUVOJE

Ypatiškai prižiuroma ekskursija per Angliją

WHITE STAR LINE

Po vadovyste VICTOR P. KOLASINSKAS

Greitas, Milžiniškas, Puikus Laivas

OLYMPIC —— IŠ —— NEW YORKO GRUODŽIO 6

Pasažieriai iš vakaro gali lipt laivan

Trumpa jurės kelionė per Angliją | Skanus maistas. Puikus patarnavimas | Visos uždarytos kajutos del 2, 4 ir 6 žmonių

Trečia kliasa į Piliavą arba Memelį $106.50

Karės taksai $5 ekstra

KREIPKITĖS PRIE VIETINIO AGENTO ARBA:

WHITE STAR LINE 84 State Street, Boston, Mass.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.

Telephone Park 4156

Naujas Lietuvis Graborius

JUOZAS J. DIRSA

Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jųs draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 Ellsworth Street.

Tel. Cedar 4953.

J. L. Pašakarnis

Lietuvis optometristas ir akinių pritaikintojas.

447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

DR. TESSMER, Dentistas

306 MAIN STREET, Worcester, Mass.

(virš Iver Johnson krautuvės)

SUTEIKIA SAŽINIŠKĄ PATARNAVIMĄ LIETUVIAMS!

Tel. Park 3310.

AR MANOTE VAŽIUOT NAMUOSNA ANT KALĖDŲ

SPECIALĘ DIDELĘ KALĖDŲ EKSKURSIJĄ

Rengia musų Linija po užveizda savo locno atstovo

LAIVU "ESTONIA"

3 Gruodžio, 1924

11 val. ryto

Nuvažiuosit stačiai į Baltijos Jurių Portą, kur persėsit ir be vargo vandeniu už keliolikos valandų į Klaipėdą atvyksite. Parankiausia Linija į Klaipėdą — Visu Keliu Vandeniu.

KITI IŠPLAUKIMAI:

Laivas "Lituania"—Gruodžio 23 d.

Kitomis žiniomis ir prekėmis kreipkitės prie musų paskirtų agentų:

Baltic America Line,

9 Broadway, New York, N. Y.

Išplatinkime Amerikos Lietuvį nuo dabar iki Kalėdų, pasidarbuokime!

Mes duosime kiekvienam gražias dovanas kas prikalbins mums naujų skaitytojų. Mes apdrausime kiekvieną ant 1000 dolerių, kuris tik primokės 75c. viršaus prie savo prenumeratos. Seni skaitytojai taip-pat gali apsidraust damokėdami 75c. prie savo prenumeratos Apdrauda 1000 dol. mokama:

	Vertė pirmais metais apdraudimo	Vertė auga kiekvienais metais po	Vertė po penkių metų
GYVYBĖS NETEKIMUI	$1000.00	$100.00	$1500.00
ABIEJŲ AKIŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
ABIEJŲ RANKŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
ABIEJŲ KOJŲ NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS IR VIENOS KOJOS NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS ir VIENOS AKIES NETEKIMUI	1000.00	100.00	1500.00
VIENOS RANKOS NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00
VIENOS KOJOS NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00
VIENOS AKIES NETEKIMUI	500.00	50.00	750.00

(Apdraudos vertė auga su kiekvienais apsidraudimo metais).

Kviečiame musų senus skaitytojus pasinaujint savo prenumeratas. Meldžiame labai gražiai panaujint prenumeratas, užrašytas giminėms į Lietuvą. Lietuvoje esančius apdraust negalime. 75c. yra visa mokestis už apdraudą ant viso meto. Pas Daktarą nereikia eit ant egzamino, pasakykit mum, mes prisiųsim aplikaciją. Rengiame gražius kalendorius Naujų Metų dovanoms, kuriuos kiekvienas gausite. Meldžiame labai gražiai visų pasidarbuot. Su guodone,

Amerikos Lietuvis **15 Millbury Street** **Worcester, Mass.**

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Konservuojant vaisius.

Nereikia leist vaisiams niekais nueit, vien dėl to, kad nėra užtektinai cukraus. Vaisius labai pasekmingai galima išvirt, į bonkas sudėt ir pasaldint tada, kada reikia juos valgyt, arba jeigu geistina, galima naudot syrupą vietoj cukraus ir dabar.

Nevartojant cukrų, reikia pripildyt bonkas vaisiais ir užpilt juos tyru, karštu vandeniu, paskui uždengus bonkas, įdėt jas į karštą vandenį ir jame palaikyt porą minutų. Vaisiai nesuges, nors ir nebus taip skanųs, kaip kad su cukrum butų sutaisyti.

Suvienytų Valstijų žemdirbystės departamentas pataria sekt viršminėtą budą, jei norima pasekmingai ir gerai vaisius užlaikyt.

Nors vaisiai butų ir branguș, ir cukraus mažai galima gaut, tečiau atsieina daug pigiau vaisius atvirint ir sutaisyt namie,negu pirkt iš krautuvių.

Konservuojant cielus obuolius.

Reikia nuplaut obuolius, kurie neperdaug minkšti. Paskui išimt šerdes, (nulupt galima, jei bus tuojaus vartojami). Įdėt juos į verdantį vandenį ir palaikyt dvi minuti. Išėmus sudėt į šaltą vandenį. Paskui juos į stiklines dvi minuti. Išėmus sudėt į šaltą vandenį. Paskui sudėt juos į stiklines bonkas arba blekines ir ant jų užpilt karšto syrupo, kuris padaromas virinant 2¼ svarų cukraus ir 5¼ kvortos vandens. Paskui liuosai uždėjus dangtelius, įdėt bonkas į verdantį vandenį ir virint apie 20 minutų. Juos išėmus reikia gerai užsukt dangtelius, apverst ir atvėsus suvyniot į popierą ir padėt. Kaip ilgai reikia virint galima spręst tiktai nuo vaisiaus prinokimo, ir žiurėt kad nepermainytų spalvą ir nesuminkštėtų.

Kietus ir minkštus obuolius galima nulupt, išimt šerdes ir išvirt taip kaip augščiau pažymėta. Obuoliai cieli, suvirinti, gali but visaip valgomi.

Pusryčiams, su pienu ir cukrum; iškepti kaipo kepti obuoliai; su kepta paršiena; galima obuolius kept taukuose kur paršiena kepė, ir t.t. Syrupą virtų obuolių galima sunaudot darant gėrimą.

Namie padaromi vaisiniai sviestai.

Nors konservavimas (canning) ir džiovinimas vaisių yra geriausiai visų žinomas, tečiau iš vaisių galima padaryt ir kitus dalykus, kurie pravartu žiemos laike turėt. Jokių valgomų vaisių nereikia išmest niekais, bet tiek kiek tik galima, panaudot darant vaisinį sviestą. Jį dirbant, nors ir pageidaujama turėt geriausių vaisių, tečiau galima pasekmingai suvartot ir sveikas dalis sugedusiųjų.

Reikalingi įdai.

Tuos pačius įdus, kurie randasi beveik kiekvienoje virtuvėje, galima vartot ir dirbant vaisių sviestą. Yra pageidaujama, bet nėra butinai reikalinga turėt palivotą arba aluminį katilą, kuris butų vienok tam ir vartojamas. Kiti reikalingi įdai yra koštuvas, vielinis sietas, grustuvas, saikavimui puodeliai, peiliai ir skaurados.

Dideli geležiniai ar variniai katilai, kurie budavo seniau vartojami dirbant obuolių sviestą lauke, daugelyje vietų ir dabar vartojami.

Obuolių sviestas su obuoline gira.

Nors dabar obuolių sviestas ir nėra šioje šalyje taip plačiai vartojamas, kaip seniau kad buvo, tačiau jis yra gerai žinomas. Nėra geresnio budo suvartot gerus obuolius ir sveikas dalis sugedusių obuolių, kaip padaryt iš jų sviestą.

Nors iš visokių obuolių galima padaryt gerą sviestą, bet geriausiai pasiseka, jei geros rušies obuoliai yra suvartojami ir jei jis gerai verda. Suvienytų Valstijų žemdirbystės departamentas yra atradęs, kad vasariniai obuoliai tinka darymui gero sviesto. Kietujų obuolių sviestas netaip gerai nusiseka, jeigu jie nėra perkošti per dratinį sietelį. Tokios rušies obuolius reikia suvartot darymui obuolių sriubos, ir perkošt prieš sumaišant su gira. Kartais saldžius obuolius maišo su rugščiais, dedant trečdalį saldžiųjų ir du trečdaliu rugščiųjų. Perdaug prinokę obuoliai negeistini, ir jeigu juos prisieitų vartot, reikia truputį uksuso įdėt. Tiek uksuso dėt, kiek skonis reikalauja. Tiktai šviežia, saldi gira arba sterilizuota, turi but vartojama. Tol reikia virint, kol pusė jų lieka. Jeigu virinta gira yra karšta supilta į blekines ar bonkas, ją galima ir vėliau sunaudot darymui sviesto.

Nuluptus ir supjaustytus obuolius reikia išvirint sykiu su gira, kad padarius obuolių sviestą vienu kartu, arba pirmiau galima padaryt obuolių sriubą, kurią paskui išverdi sykiu su gira. Su kietais obuoliais pastarasis budas patartinas. Reikia tol virt, kol gira ir obuoliai nesiskiria, o tuomet atšalęs sviestas bus tirštas, kaip ir yra obuolių sriuba. Tirštumą galima nutaikint po truputį jo atšaldant.

Dažniausiai imama lygias dalis obuolių ir giros, kad padarius sviestą kaip reikiant. Kitu žodžiu, penkis (5) galionus saldžios giros reikia nuvirint, kol lieka pustrečio (2½) galiono, o po tam penkis galionus nuluptų ir supjaustytų obuolių reikia pridėt prie giros ir virint.

Kad padarius gerą sviestą, svarbu yra ilgai ir pamažu virint (nuo 4 iki 6 valandų) ir dažnai maišyt.

Jeigu cukrus vartojamas, reikia jį pridėt kada baigia virt. Koks svaras ant kiekvieno galiono gerai yra, bet galima dėt daugiau ar mažiau (arba visai nedėt), kaip kam tinka.

Obuolių sviestas yra paskaninamas dadedant po pusę šaukštuko malto cinamono, gvaizdikų (cloves) ir kvepiančiųjų piprų (allspice). Šituos visus reikia sudėt ir sumaišyt kada jau užbaigta virt.

Kol dar karštas, obuolių sviestą reikia supilt į išvirintas bonkas, stiklines ir kitus panašius įdus su gerais dangteliais. Tą padarius, reikia dar sekančiai virint: Gerai užvožtas dangteliais sudėti pilnas bonkas į įdą, turint užtektinai gilumo juos apsemt, įpilt vandens, uždengt ir uždėt ant ugnies. Pradėt skaityt laiką nuo tada, kada garas pasirodo, ir po 5 minutų ant kiekvienos kvortos, 10 minutų ant kiekvieno pusgalionio, ir 15 minutų ant kiekvieno galiono; išimt bonkas ir padėt vėsiai; paskui padėt saugioje vietoje, kol reikės vartot. Nereikia nuimt dangtelius, kol reikia vartot. Jeigu dangteliai ne užsivožia gerai, reikia prieš virinant įdėt dangteliuose vaškuotos popieros. Tas virinimas yra dėlto, kad apsaugot nuo pelėsių ir gedimo obuolių sviestą. Visi vaisių sviestai turi but panašiai sterilizuojami, bet jeigu to negalima daryt, tada reikia karštu vašku (paraffin) užpilt, ir tuomi jie bus apsaugoti nuo gedimo.

VĖJO MALUNAS.

Rašo kas moka ir kas nori.

Lauryncikas. O pas mus tai virto jau tokia gadynė, kad katinus ir komunistus žmonės vadina vienu vardu. Pamato kas komunistą, tai sako—Maskvos katinas; pamato kas katiną, tai sako—ana komunistas bėga. Sakau: ir ko tie žmonės šiame civilizacijos ir kulturos net dvidešimtame šimtmetyje, neprasimano. O tai vis todėl, kad męs neturime "tautiško" vyskupo. Jeigu tokį turėtume, be mažiausios abejonės, męs turėtume Rymo katinus. **J. K. Gaidukas.**

Var-var-var... Mųs dirvono darbininkams praėjusi vasara taip patiko, kad jie dabar, dar kaip reikiant rudens nesulaukę, užsimanė turėt vėl vasarą. O kad pirmiau vasaros turi but pavasaris, tai yra naturališka ir tas visiems aiškiai žinoma. Ir todėl dabar laukiama pavasario. O kad pavasarį atneša tam tikri paukščiai, todėl "užordyta" Mahanojaus Gegužė. Su didžiausiu nekantrumu laukiame Gegužę atlekiant.

Pavasarninkas.

Alio vel is. Męs, nusižiurėję į lietuvius "šyločius", sumanėme irgi nuo jų ne atsilikt, o kad pas mus "syločių" nėra ir todėl nėra kam nė su kuom imtis, todėl sumanėme surengt "liežiuvių imtynes". Amatoriais užprašėme Sandaros zecerį ir Vilnies redaktorių. Abudu ėmėsi su didžiausiu gabumu, ir imtynes abudu pasekmingai laimėjo. Norėdami žinot kaip publika apie tai mano, liepėm pakelt visiems rankas, kurie mano, jog redaktorius laimėjo. Iškėlė visi. Paskui liepėme iškelt rankas tiems, kurie mano, jog zeceris laimėjo. Ir vėl rankas iškėlė visi. Tokiu budu laimėjo abudu. Tik dabar tuli nenuoramos pyksta kam, girdi, redaktorius su zeceriu užsideda. Girdi, tai peržemas redaktoriui darbas.

O man kas galvoj.

Var-var-var.... Musų dirvone atsitiko didelė lietuviška prigavystė. Štai kaip viskas buvo. Buvo pavasaris, buvo neva vasara ir užėjo ruduo. Apsirengėme žiemiškais "kotais" ir laukiame kada atsiras baltoji viešnia. Tik, nuo kart, nė iš šio, nė iš to, išgirstame Gegužę kukuojant. Sako, kad iš Makalojaus atvežęs ją čia kas paleido. Ir nors Gegužė prikukavus išlėkė savais keliais, tai dabar vienok "piknikų mylėtojai", visomis jiegomis tiki, jog bus antras pavasaris, žiemai dar ne buvus. Taip bjauriai žmonės čia likosi prigauti. Kas tą prigavystę papildė, ne labiausia svarbu.

Prof. Juras.

Baltmargė. DzimdziDrimdzi kaip mums rodė visokias "funes", tai nuo juoko mums ašaros bėgo, nelyginant kaip "šioruose" išsimaudžius. O kaip jie ėmė rodyt "mėnulio žvilgėsį", tuojaus mųs koktos susitraukė, nelyginant surių storieji galai, o širdys ėmė baladotis į šonus taip labai, kad svetainėje girdėjosi trenksmas kaip Lietuvos kluone. **Didvyris.**

Bruklys. Lietuviškas "svietas" neseniai buvo labai "rimtai susidomėjęs" moterimis, todėl prisirizgęs jas mokino kaip buizą virt, kaip vaiką nuo motinos atskirt, kaip kruopas pasudyt ir tt Bet kaip viskas turi pabaigą, taip ir šitas "domėsis" jau "rimtai" baigiasi. Dabar pradedama jau "susiripint" (tik ne taip labai kaip kun. Lenorkiewicz savo "lietuviškuose" pamoksluose) mergų politika. Jau kalbama kaip mergos jaučiasi nuėję į "barberšapę" plaukus nusikirpt, ir su jaunikiais nuėję į "lunčruimius" pietų valgyt. Biskį šypt.

Nujok. Musų "tautiečiui" Pozzello kaszinkas pasidarė. Nė iš šio, nė iš to, ėmė jis tampytis, raivytis, kumščiomis į pašones visiems badyt, kilnot ką pagriebus, vartyt viską, ką tik pasiekus, ir taip jis čia "prisirimavojęs", prisitampęs, išbėgo į platųjį svietą. Kad nors kur nelaimė nesutiktų. Jojikas.

KIBIRKŠTELĖS.

"Panelės" džiaugiasi plaukus nusikirpę.... Sako, pirmiau jokiu budu nebuvo galima pleiskanas iššukuot, o dabar šukuot ir visai nereikia, nes užtenka pro ką nors paeinant, tik pakratyt kudlas į šalis, ir išbyra... ant praeinančio žmogaus. Plaukus rankiot irgi nereikia, nes juos rankioja tie, ant kurių išbarstomi.

—Hmmm.

×

Ikišiol ponai lenkai bėdavojo, kad Milwaukėje lenkaitės su "kinčikais" be šliubo gyvena, gi dabar New Yorko lietuvaitės pradėjo tekėt už "kinčikų". Ir vėl lenkai sakys, kad tarp lietuvių ir lenkų nėra jokio skirtumo. Kaip ne ėmus, dalis lietuvių visgi lenkams gana arti stovi.

—Z. Užkuraitis.

×

Gudrųs tie chicagiečiai. Per mėnesį laiko garsino devintą dieną Spalio, liepė minėt Vilnių ir vis rodė kunigų "pikčierius". Tik gaila, kad "pikčieriai" buvo rodomi ne tų kunigų, kurie Vilniuje lenkų yra persekiojami, bet tų, kurie Chicagoje poniškai gyvena ir lenkų "loskos" ne reikalauja.

—Z. Užkuraitis.

×

Kunigas T. Žilinskas "Draugui" skundžiasi, kad Grigaitis ir laisvamaniai jį žudo daug bjauriau negu Montvydas su Kiaulėnu, kad žudė kunigą Žebrį. Tik jau ir baisųs tie laisvamaniai. Nejaugi jie neturi ką veikt, tik kunigus žudyt? Teisybė, dabar bedarbės...

—Cik-cik.

Gudrus Teisėjas išgelbėjo Seimyną.

Namų svininkas užganėdintas Visi linksmi!

Tula lenkų šeimyna New Yorke nesenai buvo pašaukta į teismą, kuriame ėjo byla dėlei jos išvarymo iš namų. Principialiais liudininkais buvo keli kaimynai, kurie skundėsi, kad jie nuolatos yra erzinami verkiančių kudikių šitos lenkiškos šeimynos apartamente. Kaimynai tikrino, kad jie negali net naktimis miegoti dėlei to kudikių verksmo ir todėl prašę namų savininko išvaryti šią lenkų šeimyną is tų namų.

Teisėjas išklausęs verkiančių kudikių motinos pasiteisinimo, kad ji negalinti verkiančių vaikų nutildinti, nes jie verkia kankinami mėšlungio, paeinančio nuo vidurių dieglio ir užkietėjimo ir ji nežinanti kaip jiems pagelbėti. Išmintingas teisėjas įsakė jai tuojaus nueiti į aptieką, nusipirkti už 35c. bonką BAMBINO ir jo duoti kudikiams, kuomet tik užeis tie skausmingi simptomai. Teisėjas bylą sulaikė 10 dienų, o motina padarė viską kaip buvo įsakyta. Dabar kudikiai naktimis jau neverkia, kaimynai yra užganėdinti, namų savininkas ištraukė bylą ir visi sau linksmai gyvena.

BAMBINO yra kudikių geriausių draugu. Kudikiai mėgsta ji! Jie net prašo daugiaus!

(Paskelbimas)

VIETOS ŽINIOS

Priėmimo vakarienė. Praėjusiame panedėlyje, į Worcesterį atvažiavo SLA. centro pirmininkas p. S. Gegugis, su organizacijos reikalais. Priėmimui didelio svečio, SLA. 318 kuopa surengė privatišką vakarienę, kurioje dalyvavo apie 35 ypatų iš vietinių tautiečių tarpo. Porą valandų pasikalbėjus ir vakarienę suvalgius, p. Gegužis nuvyko į SLA. 57 kuopos susirinkimą, kur jo priėmimui buvo taipgi surengta vakarienė. Užtrukęs Worcesteryje porą dienų, p. Gegužis iškeliavo utarninko nakčia.

"Nepadėjus nėra ką kast". Ateinančioje nedėlioje, Lietuvių salėje, ALTS. 16 kuopa vaidins dviejų veiksmų Vaižganto komediją "Nepadėjus nėra ką kast". Veikalas begalo juokingas, o lošėjai iš savo pusės žada antra tiek juokų pridėt. Todėl visi tie, kurie mėgsta juoktis, privalo skaitilngai susirinkt ir prisijuokt kiek tik nori, tam tikru laiku ir tam tikroje vietoje.

Aušrelės mokykla. Ateinančioje pėtnyčioje prasideda Aušrelės mokykla, kurioje kaip ir kasmetai, lietuvių vaikai bus mokinami lietuviškos kalbos, rašymo, skaitymo ir apsiėjimo. Pamokos tęsis nuo 7:30 iki 9:00 vakarais. Tėvai privalo savo vaikučius laiku iš namų išsiųst, ir prižiurėt, idant pamokas lankytų reguliariškai.

Turi mokėt. Teisėjas Forbes paliepė Petrui Čaikai mokėt po $6, kas savaitė užlaikymui žmonos Veronikos. Teisme buvo priverstas užsimokėt jai $103 skolos. Čaikienė turi tris vaikus iš pirmo vyro, kurie užlaikomi to vyro palikimu. Ji sako, Čaika ją apleido metai po sutuoktuvių. Adv. Mendelsohn buvo Čaikienės apgynėju.

Fėrai. L.U.P. Kliubas rengia didelius fėrus šią savaitę, Lapkričio 13, 14, ir 15 Father Matthew's Svetainėje, prie Green gatvės. Bus laimėjimai daugybės įvairių daiktų, bus porgramai, bus muzika, bus šokiai, ir visokių pasilinksminimų visiems. Pelnas eis statymui Kliubo naujo namo.

"Pavydas" scenoje. Ateinančiame ketverge, 7:30 vakare, Lietuvių salėje Aido horas stato scenoje veikalą "Pavydas". Visi worcesteriečiai privalo skaitlingai tą vakarą susirinkt, idant pasižiurėjus gražaus veikalo, kurį suvaidins gabiausi lošėjai. Įžanga ne brangi, o pasižiurėt yra ko.

Lankėsi svečias. Praėjusiame utarninke "Amerikos Lietuvio" Redakcijoje lankėsi S.L.A. centro pirmininkas p. S. Gegužis. Pasigėrėjo jis gražiu "A. L." naujuoju namu ir pagyrė p. Paltanavičių už įsteigimą tai gražios įstaigos lietuvių centre.

Aušrelės koncertas bus labai gražus. Atsilankant į Aušrelės repeticijas, teko patėmyt, jog jie rengiasi ne juokais prie koncerto, kuris įvyks nedėlioje 23 d. Lapkričio (November) 1924 m. naujai išpuoštoje svetainėje, A.O.H. Kas svarbiausia, tai daugumas naujų dainų, dar visai Worcesteryje negirdėtų, kurias Aušrelės horas jau suspėjo išmokt. Dainos labai gražios ir įspudingos, tarpe kurių ir šaulių himnas "Vilnius" A. Vanagaičio. Apart "Vilniaus", daug smagių liaudies dainų bus išpildyta kaip tai: "Vėjužėlis", "Oi mergelė", "Viduj girios", "Lopšinė" ir daug daugiau. Apart horo dalyvauja solistai: J. Mitrikaitė, J. Karsokienė ir Skrickis. Aiškiai matosi, kad tai bus vienas iš šauniausių ikišiol buvusių Aušrelės koncertų. Kadangi tikietai gana pigus, galima tikėtis, kad publikos labai daug atsilankys, nes jau parsiduoda gana greitai.

Reporteris.

Koncertas, kurį rengia artistas, atvykęs iš Lietuvos p. Antanas Židanavičius, atsibus 20 Lapkričio, 1924 m. bažnytinėje svetainėje, prasidės 7:30 vakare. Vaičkus yra smarkus smuikininkas. Worcesterio lietuviai dar nėra girdėję todėl visiems linkėtina ateit ir išgirst.

Rengėjai.

Niekas nelaimėjo. Feliksas Dambrauskas apskundė Antaną Tamošaitį ant $5000 už paveržimą jo žmonos Petronėlės. Teismo nusprendimu, nė vienas nė antras nelaimėjo. Adv. Mendelsohn atstovavo Dambrauską.

Nauji pramoninkai. Jonas Skeltis ir Pranas Tumosa atidarė naują vaisių ir užkandžių krautuvę po numeriu 146 prie Millbury gatvės. P. Skeltis seniai dirba prie to darbo, tad patarnaus lietuviams kuogeriausiai.

T.M.D. 50 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienyj, Lapkričio 16, 10 val. ryte, Aušrelės salėje, 33 Millbury st. Bus dalinamos knygos "Iš Tamsios Praeities į Šviesią Ateitį".

Valdyba.

Pakolei ne vėlu!

APDRAUSKITE SAVO namus, savo furničius, savo automobilius, ganėtinai nuo ugnies, nes savo nelaimę nė vienas iš kalno nežinome. Padarykite tai pakolei dar ne vėlu.

L. J. PAULAUSKAS,
53 Millbury Street, Worcester, Mass.
(Prie Amerikos Lietuvio)
(45—48)

Res. 120 Marine Road, So. Boston, Mass. Telephone S. Boston 2483—W. Phone So. Boston: 0605 and 1337
BRONIS KONTRIM,
Lietuvis Konstebelis ir Taikos Teisėjas.
661 BROADWAY, So. Boston, Mass.
(45—48)

APGARSINIMAS

KALENDORIAI 1925 METAMS
Mus kalendoriai dailesni už visus kitus, dideli. Prisiųsk $1.00, tai gausit 4 skirtingus. Ant jų matysit daug Lietuvos paveikslų. Įdėk už 2c. marką, gausit katalogus. Adresuok:
J. JERUŠEVIČIUS,
BOX 68, LAWRENCE, MASS.
(45—47)

"PAVYDAS"

V aktų drama, parašyta garsaus rusų istoriko Arcibaševo

Stato scenoje Aido Choras bendrai su Svetainės Komitetu

KETVERGE, 13 DIENĄ LAPKRIČIO (NOV.), 1924 M. 8 VAL. VAKARE

LIETUVIŲ SVETAINĖJE, 29 ENDICOTT GATVĖS, WORCESTER, MASS.

GANA JAU!!! DABAR AŠ TAVE PABUČIUOSIU...

Veikalas Pavydas, Petrogrado ir Maskvos teatruose yra atkartotinai lošiamas. Jo rašytojas Arcibaševas yra pasauliui žinomas kaipo istorikas-dramaturgas. Geistina, kad kuodaugiausia lietuvių atsilankytų į šį perstatymą, kame turės progą arčiau susipažint su autoriaus mintimis ir patyrt atvirai perstatančias pavydo paslaptis. Pavydas bus atloštas prie specialiai jam pieštų ONOS VOSILIUTĖS scenerijų. Vaidinime dalyvauja: P. TUMOSA, A. MAIŽIUS, J. BAKŠIS, F. ZAKARIUTĖ, M. LAZARAVIČIUTĖ, O. JACKAITIENĖ, ir kiti. Tarpais aktų grieš smuikų orkestra. Tikietai nebrangus ir galima gaut prie svetainės langelio nuo 7 v. vakare. Kviečia RENGĖJAI.

JUOKŲ VAKARAS!

Bus atlošta "NEPADĖJUS NĖR KO KAST," kuriame dalyvauja vieni vyrai, ir "ADVOKATO PATARIMAI," kuris atvaidina vyro vargus, kad net ir advokatas ne gali išsisukt iš moterių gąbių vyliojimų. Juokų bus kiek dar nebuvo. Rengia A.L.T.S. 16 kp. SEKMADIENYJE, LAPKRIČIO 16, 1924, 8 v. vakare, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St.

Lietuviška Valgykla,

JOHN V. DABRILA,
56 Green Street, Worcester, Mass.

Kas norit pirkt, parduot, ar mainyt namus, farmas, ir biznius? Turiu ant pardavimo valgyklą, frutštorį, groserną, bučernę ir šiaučiaus vietą.

Tel. P. 86563. Cedar 1197 J—K.

REIKALAVIMAI:

REIKALINGA MERGAITĖ, pabaigus Public School. Darbas prie stubos, mažą vaiką prižiurėt ir kartais krautuvėje pagelbėt.

ADOMAS KUDARAUSKAS,
114 Washington St. kampas Spruce, Worcester, Mass.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taip-
PRANAS LEVERIS
Dailydė-staliorius.
gi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu —
15 Millbury Street,
Tel. Park 8177, Worcesteryje.

PRANEŠIMAS!

Gerbiamieji Worcesterio lietuviai, pranešu jums, jog aš atidariau valgomų daiktų krautuvę po numeriu 34 BARCLAY STREET, kaip tai, mėsos, groserio, daržovių, viskas ko šviežiausia ir gražiausia užlaikoma. Taigi gerbiamieji, meldžiu kreiptis pas mane ir busite visi užganėdinti mano patarnavimais..

Andrius Keblinskas,
Savininkas.
34 Barclay St., Worcester, Mass.
(45—46)

ANT RANDOS

TENEMENTAS 6 kambarių su visomis įtaisomis, priešais Lietuvių mokyklą ir bažnyčią, kampas Waverley St. Prašome kreiptis pas savininką aptiekorių—

BUDREVIČIUS,
122 Millbury St., Tel. Park 87814.
Taipgi štoras ant ranods tam pačiam name.

ANT RANDOS geras tenementas — gazas, elektra, garu šildomas, maudynės, žodžiu sakant, pirmos klesos gyvenimas geriems lietuviams. Išleisiu nupigintai.

JURGIS TOTILAS,
18 Montrose St., Worcester, Mass.

NORI ŽINOT

Kas dedasi Lietuvoje, pačiam pasauly, ore ir ant vandenų; kaip gyvena artimieji ir tolymieji kaimynai, koks jų gyvenimas ir kulturinis plėtojimasis.

Skaityk "Trimitą"

Jame rasi visa trumpai, aiškiai ir visiems suprantama kalba aprašyta: apie naujausius išradimus, įvairiausius nuotikius įvairių tautų ir žymesniųjų žmonių įvairiose epochose, gražiausių paveikslų tiek iš lietuvių, tiek ir kitų tautų gyvenimo, eilių, straipsnių svarbiausiais dienos klausimais, daug gražių apysakų žymesniųjų lietuvių ir kitų tautų rašytojų, įdomiausių įvairenybių, juokų, poilsio valandai ir daug naudingų pasiskaitymų. "Trimitas" vienas turtingiausių ir pigiausių lietuvių laikraščių. Eina kas savaitė ketvirtadieniais, knygos formato 32—48 puslapių. Prenumeratos kaina š. m. antram pusmečiui: LIETUVOJ—6 litai, UŽSIENY—$1½. "Trimito" adresas:

"Trimitas," Kaunas, Laisvės Al. 26 Nr.

PRANEŠIMAS

ATIDAROM NAUJĄ SKRYBĖLIŲ SKYRIŲ PĖTNYČIOJE, LAPKRIČIO 14-tą

Geriausi skrybėlių pasiulymai.

Specialiai PĖTNYČIAI ir SUBATAI penkiasdešimt skrybėlių tik po $1.00, pirmiaus parsiduodavo po $5.00. Taipgi didelis pasirinkimas po $1.98, $2.98, ir $3.98.

Ateikit anksti del geresnio pasirinkimo.

Nepraleiskite šios progos.

THE BEST COMPANY,
52 Millbury St., Worcester, Mass.

Merginos—Jusų Rupesčiai Užsibaigė!

Buvo laikai, kuomet niekas nežinojo kas yra pleiskanos ir kaip nuo jų atsikratyti. Šiandien yra visiškai paprastu dalyku užlaikyti savo plaukus ir galvos odą švariojo ir sveikoje padėtyje.

Ruffles

Išlepant galvą kas vakaras einant gulti per savaitę ar dešimtį dienų, sunaikins pleiskanas ir paragins jusų plaukų augimą. Po to naudokite Ruffles tik retkarčiais sulig reikalo ir daugiau neturėsite jokių nesmagumų su pleiskanomis.

Bonka 65c. aptiekose, arba už 75c. prisiunčiame stačiai iš dirbtuvės.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

REIKALAUJAME agentų pardavinėt Šveicarijos Deimantus — sempalai už dyką. Rašykit:

C. A. MORTON CO.,
21 East 14-th St., New York City.
(44—47)

SIUVA, TAISO, PANAUJINA DRABUŽIUS.

Tikras lietuvis, tikras musų brolis, gražiai pasiuva drabužius, taiso ir panaujina, pritaiko prie amžiaus, gražiai darbą atileka, malonus patarnavimas. Kas tik nori gražių drabužių, visi eikite pas

S. W. Juodcnuki,
102, 1—2 E. Centre St. Shenandoah, Pa.

MAINERIŲ PASILSIO HOTELIS!
MINERS' REST HOTEL.

Rami vietukė užeit žmogui pakeleiviui, čia atrasi malonų patarnavimą ir žmogų, kuris visa širdžia duos geriausius patarnavimus. Budamas Shenandoah, nepamiršk šią vietą aplankyt. Savininkas

Juozas Moliušis,
109 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Atsiųsk tiktai 85 centus

O gausi vaistų nuo nervų, išgasties, nuomario, klajojimo, bemiegės, galvos skaudėjimo, ausyse užimo ir visokių nervų nusilpnėjimo. Naujausis sapninninkas su daug paveikslų, apdarytas $1.50. Taipgi mes užlaikome didžiausią krautuvę visokių lietuviškų žolių ir šaknų su lietuviškais nurodymais, kaip vartot. Geriausia Trejonka 60c. pakelis. Atsiųsk 10c., o gausi visokių žolių ir knygų katalogą. Reikalaujam agentų pardavinėjimui musų visokių žolių.

M. ZUKAITIS,
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
(30—4)

Lietuviška Kepykla !!!

Kepami keiksai del Vestuvių, Varduvių ir Balių. Sąžiniškas patarnavimas, ne brangios kainos. Pabandykit pas mane.

B. MINGILAS,
56 Green St., Worcestery.

Mylintiems muziką.

Ką-tik išėjo iš spaudos du nauji muzikališki veikalai del BALSO ir PIANO.

VILNIAUS KALNELIAI 50c.
ir MYLIMAS BERNELIS 50c.

Sukomponavo ir išleido **J.A.Žemaitis.**
Taipgi yra du nauji voleliai del PLAYER PIANO, su žodžiais:
RUTŲ DARŽELIS—$1.00
O, LIKIE SVEIKA—$100
Galima gaut pas—
J. A. ŽEMAITĮ,
315 S. West St., Shenandoah, Pa.
(44—45)

Dykai nuo patrukimo kenčiantiems.

Nedėvėk diržo—išvengk pavojingų operacijų.

STUART'O LIMPANČIOS PLAPAO PADUŠKAITĖS yra skirtingos nuo parišamo diržo, jos yra išlaukinės gyduolės, limpančios prie kuno ir duodančios sustiprinimą toms kuno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šniurų nei sprendžimų. Nenuslenka ir neatsiremia į kaulus. Tukstančiai šiomis paduškaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas—lengva pridėt—nebrangios. Už jas gauta auksinis medalis Romoj. Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra naturalis ir daugiau nereikia dėvėt diržų. Mes prirodysim tai pasiųsdami jum Plapao išbandymui visiškai DYKAI. Nesiųsk pinigų, tik parašyk mums. (—)

Plapao Laboratories,
3057 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

EKSTRA !!

Turiu pranešt, kad atidariau naują čeverykų krautuvę. Turiu naujausios, geriausios ir gražiausios mados, visokios rušies čeverykus, kaip vyriškų, moteriškų, mergaičių ir vaikučių. Tik ateikit patįs persitikrint, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—

VINCAS ČESNA,
senas ledinis,
90 Millbury Street,
Su pagarba, V. Česna.